

OUR LIFE

НАШЕ ЖИТТЯ

Published by Ukrainian National Women's League of America, Inc. 4936 N. 13th St., Philadelphia 41, Penna.

Діти з Милвокі, Виск., пишуть писанки

ВИДАЄ СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

Березень ч. 3 March 1963

НАШЕ ЖИТТЯ

PIK XX   БЕРЕЗЕНЬ   Ч. 3

Видає Союз Українок Америки
раз в місяць за винятком серпня

Редагує Колегія — Лідія Бурачинська,
Осипа Грабовенська, Олена Лотоцька,
д-р Наталя Пазунок, Ірина Пеленська,
Марта Тарнавська і Марія Юркевич.

Листування й передплату висилати
на адресу:

4936 N. 13th St.
Philadelphia 41, Pa.
Tel. DA 4-7304

Річна передплата в ЗДА і Канаді
від січня 1963 ..... \$5.00

Піврічна передплата \$2.75

Річна передплата в Англії 1½ ф. ст.

Річна передплата в Австралії 2 ф. ст.

Річна передплата у Франції 10 н. фр.

В інших країнах рівноварт. 5 ам. дол.

Поодинокое число 50 центів

Зміст:

Т. Шевченко: Подражаніє Ісаї
Великодній дар
І. Пеленська: Свято Весни і Вел. Піст
М. Галун-Блох: Великодня ніч
Б. Берест: Фільм „Іванна“
Наша анкета у 1963 р.
Л. Волянська: При ганчарському колі
Є. Котис: Тихий подвиг
М. Зубаль: Заморська гостя
Mary Dushnyck: Our Easter
Programs
М. D.: For St. Basil's Orphanage
Z. Terlecka: Ukrainian Pastry
Ідейні основи СФУЖО
Із життя наших централей
Відійшли від нас
Д-р **Надія Сороківська:** Хронічна
обструкція
Є. Янківська: Щітка й густе волосся
З. Терлецька: Свята йдуть
О. Роснецька: Вишиваймо для дітей
Н. Наркевич: Перша книжечка Тараса
Л. Бачинський: Шевченко любить дітей
Р. Завадович: Весняна квітка
Л. Полтава: Вінок для Тараса
Г. Черінь: Це моя земля

На обгортці:

Група дітей із Милвоки, Виск., пише
писанки. — Пише писанку Еля Олек-
сюк, дивляться Омелян Сидор і Га-
линка Сабат.

OUR LIFE

Vol. 20   MARCH   No. 3

Edited by Editorial Board
Monthly publication except August,
of the Ukrainian National Women's
League of America, Inc.
4936 N. 13th St.
Philadelphia 41, Pa.
Phone DA 4-7304

Subscription in the United States
of America \$5.00 per year, half year
\$2.50. Subscription in Canada \$5.00
per year, half year \$2.75. Subscrip-
tion in England 1½ pound sterling,
per year. Subscription in Australia
2 pound sterling per year. Subscrip-
tion in France 10 n. fr. per year.

Entered as second class matter July
8, 1944, at the Post Office at Phila-
delphia, Penna., under the Act of
March 3, 1879.

Single Copy 50 cents

ПРЕДСТАВНИЦТВА
„НАШОГО ЖИТТЯ“

ФРАНЦІЯ:

Mme. Anna Pasternak
16, rue de 5 Diamante
Paris 13e
France

АНГЛІЯ:

Mrs. Myroslawa Rudenska
245 Wigman Rd.
Bilborough Estate
Nottingham, England

АВСТРАЛІЯ:

“Library & Book Supply”
1 Barwon St.
Glenroy, W9, Victoria
Australia

Нова книжка

ДОКІЇ ГУМЕННОЇ

Серед хмаросягів

Збірка оповідань

ЦІНА 2.50 ДОЛ.

Замовляти в Централі США.

На терені США

Дня 2. березня — Свято Жінки-Геро-
їні — 22, 29 і 74 Відділи в Шикаго.
Дня 3. березня — Свято Жінки-Геро-
їні — Окр. Рада США в Ньюарку.
Дня 3. березня — Свято Жінки-Геро-
їні — 70 Відділ у Пассейку.
Дня 24. березня — Конференція Рефе-
ренток — Окр. Рада США у Фила-
делфії.
Дня 24. березня — Конференція Рефе-
ренток — Окр. Рада США, Сира-
кюзи, Н. Й.
Дня 24. березня — Відкриття виставки
картин Марії Морачевської — 64
Відділ США у Нью Йорку.
Дня 24. березня — Показ моди — 20
Відділ США у Філадельфії.
Дня 30. березня — Свято Жінки-Геро-
їні — Окр. Рада США у Філадель-
фії.
Дня 4. травня — Свято Жінки-Геро-
їні — Окр. Рада США у Сиракю-
зах.

ІСТОРИЧНИЙ КАЛЕНДАР

1063 — 90 літ тому французька ко-
ролева Анна Ярославна поклала
свій підпис кирилицею на французь-
кому державному документі. Вона то-
ді була вдовою і правила іменем мало-
літнього сина Пилипа. Документ з її
підписом зберігся до сьогодні.

1823 — 140 літ тому народилась Гла-
фіра Псьол у сім'ї зубожілого по-
міщика. Проживала на дворі князя
Репніна в Яготині, як молодша прия-
телька княжни Варвари. Там її пізнав
Тарас Шевченко й заохотив до малю-
вання. Вийшла заміж за Дунін-Бор-
ковського, померла в 1886 р.

1943 — 20 літ минає від хвилини,
коли гештапо розстріляло у Крем'янці
на Волині лікарку Ганну Рошин-
ську з чоловіком та небожем за
зв'язок і підтримку Української По-
встанської Армії. Подружжя Рошин-
ських проживало в Костополі, а потім
у Крем'янці й мало авторитет та по-
шану серед місцевої людности.

ЗВІДОМЛЕННЯ ВІДДІЛІВ

Звідолення з річних зборів і діяль-
ности Відділів, що наспіли в березні
ц. р. зможуть увійти щойно до квіт-
невого числа. Прохаємо вибачення.
Інакше мусіли б переривати друку-
вання повісти, що напевне не було б
бажане!

Квітневе число Н. Ж. вийде в по-
більшеному об'ємі 40 сторінок і там
всі звідолення зможуть появись.
Редакція

Тарас Шевченко

Великодній дар

Подражаніє XI. Псалму

Мій Боже милий! Як то мало
Святих людей на світі стало!
Один на другого кують
Кайдани в серці, а словами,
Медоточивими устами
Цілюються і часу ждуть,
Чи швидко брата в домовині
З гостей на цвинтар повезуть?..
А Ти, о, Господи єдиний,
Скуеш лукаві уста,
Язык отой велерічивий,
Мовлявший: „Ми — не суєта!
І возвеличимо на диво
І розум наш, і наш язык...
Та й де той пан, що нам закаже
І думать так, і говорить?“
— „Воскресну я!“ — той пан вам скаже: —
„Воскресну нині, ради їх,
Людей закованих моїх,
Убогих нижчих... Возвеличу
Малих отих рабів німих!
Я на сторожі коло їх
Поставляю слово...“

І пониче,
Неначе стоптана трава,
І думка ваша, і слова.
Неначе срібло куте, бите
І семикрат перелите
Огнем в горнилі, словеса
Твої, о Господи, такі;
Розкинь же їх, Твої святії,
По всій землі! І чудесам
Твоїм увірують на світі
Твої малі убогі діти.

15. II. 1859
Петербург.

„Нехай серце вам не тривожиться!“ — мовив Спаситель ученикам Своїм перед тим, як прийняти наругу, муки й смерть на хресті.

Не тривожились мабуть серця і у тих новітніх учеників Христових — владик, пастирів і вірних Святої Української Церкви, як вони чинили волю Його святу, коли жили в серцях народу промінь від сяйва з висот.

На непосильній, каторжній праці, на примусовім труді у ворога-займанця проминали останні земні роки, місяці і дні мучеників ХХ. століття, що перетворившись у хиткі тіні, без скарг і нарікань відходили у вічність. З лежачою байдужністю приймала в свою відхлань сибірська тайга незчисленних вірних, пастирів і владик обох Церков нашого народу — Української Автокефальної Православної Церкви і Української Греко-Католицької Церкви. Вони душу свою клали „за друзі своя“. Вони гинули за віру й народ. Вибрав однак Господь і тих, що мусять жити для народу і нести до кінця хрест свій важкий.

Хрест довелося дивити Владиці Кир Йосифові на засланні. І ніс Він його витривало, не тривожачись у серці своїм.

Та дарував Господь і радість після смутку й терпінь. Неповторною в своїм джерелі радістю є сама містерія Воскресення Спасителя, коли Він смертю смерть подолав. Життєдайне світло проливається від нього щорічно в стомлені людські серця.

Після довгих років смутку й печалі післяв Господь і нам — усій українській спільноті — немов Великодній дар — звільнення Владики Митрополита Кир Йосифа з довголітньої неволі-каторги. Подія ця спричинила спалах нової надії на визволення з неволі всього українського народу. Владика Кир Йосиф, живий свідок і учасник терпінь України, — серед нас. Тож хай сповняться і наші серця осовленою любов'ю і прагненням визволити нашу Батьківщину з неволі й кайдан!

Тут проясниться і для нас, на вигнанні затьмарена даль, тоді може й знайдемо відповідь на тужливе питання, що залягло глибоко в душі: „Коли прибудемо до землі обітваної, коли з'єднаємось із нашим народом?“

І може тоді без тривоги у серцях наших збиватимемо стоги об обніжки чужих піль, ранилимо долоні об терни хашів чужих непривітних гаїв, щоб дійти до землі батьків і ділів наших.

ГОЛОВНА УПРАВА СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

кличе

Христос Воскрес!

Управам Окружних Рад і Відділів нашої організації а Управі Світової Федерації Українських Жіночих Організацій (СФУЖО) і складовим організаціям СФУЖО в усіх країнах нашого поселення шле сердечне, святочне привітання.

Вітає з Великоднем усе наше громадянство.

Редакція й Адміністрація Нашого Життя передає Великодній привіт своїм співробітникам, передплатникам і кольпортерам.

Ірина Пеленська

Свято Весни і Великий Піст

З багатого збору великодніх обрядів найбільше в нас відомі виводи гагілок, писання кисанок та печення паски, яке є центральною дією звичаїв сучасного Великодня. Натомість у тіні забуття залишається ціла обрядовість довгого передвеликоднього часу, тепер Великого посту, що триває від перших днів березня до половини, або й кінця квітня.

Деякі тижні Великого посту мають свої окремі назви: перший називається **збірний**, від „збірної неділі“. У цей день буцім то маємо перше топління снігу, збір вод, тому він збірний. Четвертий тиждень Великого посту **середохресний**, тому бо в середу цього тижня є свято хреста.

П'ятий тиждень **похвальний**, шостий **вербний**, а останній перед Великоднем **білий**, або **чистий**.

У першому тижні Великого посту, як і в останньому обов'язував в усіх місцевостях України особливо строгий піст, не лиш від м'яса й товщу, але й від набілу, не лиш від забав, але й розваг і веселости взагалі. Не дивлячись на суворий характер цього часу, він має багатий і барвний побут, що його джерелом є дві скарбниці культури, староукраїнська й новіша, християнська.

Найважливіші складники Великого посту є **говіння**, весняні зайняття, віддання шани померлим, готування до походів і мандрів та вкінці підготовка до святкування Великодня. В різних місцевостях

ці звичаї різно проявлялися, а вибрані тут деякі, типові.

Говіючи, жінки приносили до церкви традиційні страви, хліб, пшеницю, мід і замовляли панахиду по померлих, а дівчата варили кашу з маком і закопували в землю, „щоб недоля пропала“.

Разом з тим ідуть перші весняні роботи, сіяння маку, садження капусти, (що для неї найкращий час це страсний четвер) в останньому тижні перед Великоднем, а згодом і першої сійби. Натомість не вільно сіяти тоді конопель і городини, бо „буде ликувате, як верба“ та буряків, бо „будуть гіркі“.¹

Важливою подією передвеликоднього часу було свячення верби у Вербну неділю. Така, посвячена в церкві верба мала чудодійну силу. Нею не лиш б'ють тих, хто не пішов до церкви того дня, чи молодь, шуткуючи б'ється під церквою, але нею виганяють уперше в році худобу на пашу, зупиняють нею град, її виваром лікують хворих, а листя прикладають до ран. Але є теж „козяча верба“, „проклята Богом за те, що з неї робили цвяхи для хреста на якому розп'яли Спасителя“, а в сухій вербі часто . . . сидить чорт.

Подібну магічну силу, як свячена верба має страсна свічка, звана громничною, або громничою у деяких місцевостях. Її приносять у

¹ О. Воропай, „Звичаї нашого народу“, стор. 00

страсний четвер засвічену, а несуть у ліхтариках з кольоровим папером. При її допомозі можна „побачити домовика“, теж проганяти нещастя, засвітивши її підчас бурі і громів та недуг. Давали її теж у руки вмираючим. Засвічена у день Стрітіння, допомагала ця свічка побороти зиму, а свічка яка горіла впродовж дванадцять страстей, цебто 12 років, мала силу дати людині багатство й щастя. Хрест на сволоці, випалений плум'ям цієї свічки хоронить від пожежі.

Чи не найважливішим днем Великого посту є **страсний четвер**, що називається теж чистий, світлий, великий, або живний. Це четвер **білого** тижня, останнього тижня посту. Це день, у якому читаються страсті Христові, тому день **очищення** людини, але теж і цілого дому й господарства від усього нечистого, а колись зими й смерти, що її проганяли заклинаннями.

У цей день зачинався для багатьох побожних людей кількадневний піст, що тривав аж до Великодня. Не їли нічого, крім води, а й тої часом не пили. В цей день готували сіль для Великоднього стола, вогнем з полін, киданих на горище кожного четверга Великокого посту палили піч і ждали відьми, що повинна прийти до хати просити вогню... Відбували ворожіння, щоб паска не запалася та зачаровували сметану, якою ковали підчас дзвону на Євангеліє,

щоб так цілий рік масло робилося.

Хоча весняний час приносить зі собою пробудження життєвих сил, то до успіхів хліборобських праць потрібна побіч різних магічних дій, теж допомога **мертвих предків**. З ними слід поділитися трапезою у страсний четвер, що в деяких місцевостях має назву Невського Великодня. В цей день „мерці небезпечні для живих, вони мають велику силу і против них треба різних охоронних заходів.² Ходження на цвинтарі, закопування крашанок до могил, поливання гробів горілкою, заклики до мертвих, відбування гагілок на цвинтарях — все це відгуки давніх жертв мертвим та зв'язаних із ними трапез, які тепер прив'язалися до Страсного четверга, а відбуваються, як каже М. Грушевський, а за ним і ін. учені, теж у двох інших днях року, в літній четвер, „коли цвіте жито“ і на Спаса, можливо тому, що тоді дозрівають овочі. Бо ж пори року, а теж пори засівання, чи дозрівання поодиноких рослинних родів — це були в житті наших предків ті межові стовпи, що після них укладалося їх життя. Зокрема був важливий час весни, коли природа будиться до нового життя після довгого зимового сну. Завдання хлібороба є до цієї пори підготуватися, не лиш працюючи, але й приєднати на свою сторону всі добрі сили природи, а відігнати злі, що їх повно криється в землі, на полі, в лісі, у воді і навіть у хаті, де може пошкодити домовик і вкрастися відьма. Ця може зрештою вкрастися і до церкви, і то на сам Великдень: коли по виносі плащаниці, люди виходять з церкви, то сторож мусить замикнути двері, а сам ставати на варті, „щоб відьма не взялася за замок“.³ — Низкою обрядів, що досягали своєї кульмінаційної точки на свято весни, за-

чаровувано, заворожувано плідність, врожай, успіхи весняних робіт. Починаючи з 1. березня від свята Явдохи, коли бабак і ховрашок прокидаються від зимової сплячки і повертаються з вірю ластівки, аж до перших днів літа з початком червня іде ця низка обрядів поряд із весняними роботами і надає їм своєю обрядовістю чудодійного, понадзміслового характеру. Зливаючись в одне ціле з християнськими звичаями й обрядами вона заступає постаті давніх богів і демонологічні християнськими святими, а магічні акти, релігійними. Напр. колишню дію бога громів Перуна доручає св. Гавриїлові: „Як збереться велика хмара, то архангел Гавриїл сідає на неї, як на коня верхи, і б'є золотою різкою — від того грім і блискавка.“⁴

Тут треба згадати про ще один чинник притаманий для весняного передвеликоднього часу: а саме те, що він був початком зимового сезону, ще в часи перед розселенням, згодом у княжу добу, та козацьку, а в новітніх часах він є початком мандрівок для заробітку. Сильний відгук цих подій маємо у веснянках, які оспівують мандрівку козака та тугу дівчини. Тут нам ясно, чому на Великдень, на цвинтарі, або біля церкви співають „мандрівних“ веснянок.

Вкінці в останні дні перед Великоднем готуються великодні страви, у страсний четвер забивають поросля, що піде з хріном на Великодній стіл, у п'ятницю відбувається обрядове печення пасок, в суботу крашать крашанки та пишуть писанки.

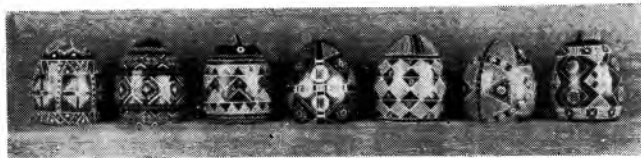
Цей дуже загальний огляд дає деяке уявлення про багатий і складний побут тижнів Великодня посту. Ми бачили на прикладах, як глибоко християнська обрядовість і релігійність сплелися з давнім, поганським світоглядом. Був час, коли з впровадженням християнства, і доби т. зв. двоєвір'я

поганські звичаї весняної пори стояли в різкій протилежності до духа й форми християнського святкування Великодня посту, пори аскетизму, каєння у гріхах, молитви, відречення від усіх земних благ. Бо назустріч цьому йшла радість від пробудження природи, прогнання першого морозу, вага першої сійби, і першого садження рослин, вітання птахів і весни, а разом з тим жєнихання і парубання молоді, підготовка до весіль, чи підйом початку воєнного походу. Все це мало характер живий, веселий, збуджений, буйний і еротичний. Тому боротьба між цими двома напрямками була особливо сильна. Перемога була вкінці за християнською церквою, яка усунула з передвеликоднього часу майже всі елементи свята весни, забав і жєнихання, впровадивши на їхнє місце суворість Великодня посту. Однак вона не відкинула зовсім давніх обрядів, але перекинула їх частинно на повеликодній тиждень, а частинно включила до самого Великодня (співання веснянок, обливання водою, що є відгуком колишнього культу води і очищення весняного, та ін.) В засаді з Великодніми обрядами маємо явище зовсім аналогічне до Різдвяних обрядів; християнське Різдво Христове сприйняло майже повністю сільськогосподарський круг зимового повороту сонця, коляди й повного року. Так і весняний круг обрядів увійшов у наш Великдень. І сьогодні український Великдень творить прекрасну синтезу цих різних елементів; він не є ані виключно церковним святом, ані поганським, бо християнська церква зміла мудро поєднати ці суперечності і створила одне свято великої радості, свято всіх людей, що його дія відбувається і в церкві і поза нею, віддає у Великий піст пошану Христовій мученичій смерті, а на Великдень висловлює радість з Його Воскресення, а разом з тим вітає і відродження божеської природи старими традиційними формами.

² Михайло Грушевський: „Історія Української Літератури“, т. I. ст. 180.

³ О. Воропай: „Звичаї нашого народу“, ст. 399.

⁴ С. Воропай, там же, стор. 285-6.

Великодніа ніч

(Уривок)*

Серед ночі хтось ухопив Марію за плече й потермосив. Голос батька пробився до неї крізь сон. — Вставай, Маріє! Вже час!

Вже час? Та ж вони тільки що полягали!

„Христос Воскрес!“ тихо сказав батько.

Марія відкрила голову й промирилася сонно — „Воістину Воскрес!“

Коли батько вийшов навшпиньках із кімнати, Марія вилізла з ліжка. У кімнаті, де вони спали вдвійку зі сестричкою, тепер ночувала на тапчани пані Билбер. Вона мала заопікуватись Олею, коли всі будуть у церкві, бо Оля була замала, щоб іти з ними.

Ще зовсім сонна Марія стала одягатись в легкому відблиску світла, що падало від спальні батьків. Не слід було протягати цього з важливої причини. Коли вона не вдягнеться швиденько, може ввійти мама й замітити, що вона не взяла на себе теплого білля. Так уже трапилось торік на Великдень, що треба було вдягати очю ненависну довгу теплу сорочку під гарну суконку. А коли вона поспішить і зодягнеться, заки мама прийде, то вже немає тієї небезпеки, що їй скажуть передягатись.

В поспіху Марія накинула нове святкове вбрання. Це мама його пошила. Суконка була жовта, з вузьким, білим мереживом при вирізі ший й рукавів. Але найкраще з усього — це був пояс між стаником і складаною спідничкою — широкий пояс із жовтої сатини.

Зодягнена й гарно причесана Марія вийшла навшпиньках до передньої кімнати і спинилась біля широкого вікна. Це мабуть найкраща частина їхнього дому, оте

*) Марія Галун-Блох, американська письменниця українського роду, змалювала у книжці „Марія“ постать малої дівчинки-українки, що виростає в американському середовищі. Із ранніх переживань дитини, що жила на межі двох світів, зберігся в її пам'яті цей Великодній фрагмент.

вікно, подумала вона. З нього можна було засягнути оком по цілій евеню Кларка, вгору і вниз. Надворі ще світилися газові ліхтарні. Але не було видно ні живого духа. Евеню Кларк спала й наче люди у сні, вона перестала бути собою.

Марія перейшла навшпиньках хату і зійшла до кухні. Коли спинилась, кліпаючи від яркого світла, мати привітала її „Христос Воскрес!“

Марія віддала привіт, а потім скоро, щоб не лишилось часу на пригадку про тепле білля, сказала: — Гадаю, що прийдемо на час...

— О, напевне, сказала мати. — Це ж тільки третя година. Я пригріла для тебе молока й можу дати тобі шматок хліба заки вийдемо.

Незабаром зійшов униз батько, несучи їх плащі й капелюхи. У нього був новий плащ із оксамитним коміром і коли він його натягнув та надів свого твердого капелюха, Марії здавалось, що він ще ніколи не був такий вродливий.

Надворі повіяв їм в обличчя свіжий вітрець; вони дійшли до рогу, щоб зачекати на трамвай. Коли він наслів і вони увійшли до порожнього воза, водій глянув здивовано на них.

— Ідемо до церкви, — відчув батько потребу вяснити. — Сьогодні український Великдень!

Цікаво було мандрувати по сп'ячому місті. Тут і там в хатах, що вони минали виднілось світло. Марію це здивувало. Чому люди не спали в тій порі? Чи хтось був хворий, або дитина заплакала? Чи що?

По церкві вони були запрошені на Великодній сніданок у Костевих. Костеви були близькими людьми. На це було кілька поважних причин. Однією з них було те, що Костеви й батьки Марії походили з недалеких околиць у старому краю.

Другою причиною було те, що Костів допоміг батькові на початку в Америці. Коли вони приїхали,

то спершу осіли в Тайтусвилі і батько знайшов працю у сталеварні. Хоч Марія ще була дуже маленька, а Олі взагалі на світі не було, вона пригадувала собі, як поганий сон, що батько повертався з роботи з напухлими руками і плакав від болю. Це все, що Марія пам'ятала з Тайтусвилу. Оте й убогу хатину, в якій мешкали.

По якомусь часі батько й мати заощадили трохи гроша і перенесли до Клівленду. Батько любив оповідати, як він ішов вулицею, шукаючи роботи і наткнувся на крамницю з меблями п. Костева. Звісно, він його тоді не знав. Але якось та крамниця й прізвище, вписане на ній, промовили до нього і він увійшов і спитав роботи.

— А можете наново покрити це? П. Костів спитав по-українськи, вказуючи на потертий фотель, що стояв на стояку.

Батько глянув на фотель. Ніколи перед тим він не робив такого діла, ані не знав, як це робиться. Але подумав про маму й малу Марію. Глянув Костеву прямо в очі. — Так, можу, відповів.

П. Костів притакнув. — Ось тут новий матеріал на покриття, сказав. — Тут на лавці є все приладдя. Ось ткани стрічки. Коли було б потрібно нових пружин, то вони там у кутку. За хвилину буду тут знов.

Батько зняв плаща. Дбайливо став розбирати потріпаний фотель а під час праці розглядав, як усе було зложено до купи. Коли він здіймав тасьми, зауважив, що вони були приклеєні. Потім зняв потерте накриття і кусники набивки. Коли оглядав пружини, щоб ствердити, котрі з них треба відновити, спостерігав, як це було прикріплене до рями і зручний спосіб, яким були сполучені між собою.

Батько вмів розказувати, і хоч вони вже знали цю пригоду, проте прислухались до кожного слова.

Отже, він працював цілий день, а на кінці Костів прийшов провітрити, що він зробив. Батько відступився, коли Костів, наспівуючи

шось, обійшов незакінчений фотель. Провірив ткани стрічки, щоб побачити, як міцно вони натягнені, переглянув пружини, щоб з'ясувати собі, як батько їх пов'язав. — Ага, — це було все, що він сказав.

— Закінчити завтра? Спитав батько по-англійськи.

П. Костів притакнув. — Треба вам сьогодні грошей? запитав проникливо.

— Ні, ні, в мене гроші є, сказав батько нашвидкуруч, наче б у нього їх удома був цілий кіш. — Прийду завтра.

Вислід був такий, що коли на другий день батько скінчив фотель, п. Костів заявив, що це „першорядна праця“. — А тепер, приятелю, продовжував з хитрим проблиском в очах, — я покажу вам, як користуватись приладом до натягання тканих стрічок. Добрий драпівник повинен це знати. В його очах заблิสла втіха у відповідь на батькове здивування.

По суті Костів знав, що батько не був драпівником, а пізнав це по способу, як батько орудував знаряддям. Та батько не збрехав, коли сказав, що може накрити фотель і зробив це навіть досить добре.

Чотири роки батько працював у Костева. А потім при допомозі невеликої позички в нього та заощаджених грошей батько відкрив свою власну крамницю на Евеню Кларк.

Це була ще одна причина, чому Костеві були близькі.

Але найбільшою було те, що обидві родини припали собі до вподоби. Залюбки разом співали, розказували собі історії й реготались. Принайменше раз кожного літа вони спільно влаштовували пікнік. Для Марії — Костеві були ніби тітка й дядько а їхні хлопці — двоюрідні брати.

Марія думала про те, коли трамвай тарахкотів у напрямі їх давнішого мешкання. Довго це тривало, але вкінці вони прибули. Коли почали йти в напрямі церкви, Марія зауважила блідий засвіт на небі що перед ними. Світало.

Трохи на право, у сутінках блідій ночі заблистіли золотом великі круглі копули церкви — одна велика (це батько, Марія все ду-

мала) і дві малі. З їхніх вершків підносився трираменний хрест.

Перед ними, у срібlistому світлі, що ширилось поволі, спішило трохи людей. Надаючи кроку Марія й її батьки наблизилась до церкви. Юрба вилівалась із пішеходу на вулицю. Церковне подвір'я було битком набите. Але коли Марія й її батьки увійшли туди, здивувались, що ще стільки вільного місця було тут.

Процесія під проводом о. Пеленського вже почалась. У гівсутінках світанку все посіріло. Але коли сонце сходило поволі, засяли ризи священника і монстранція в

його руках заблистіла своїм власним життям, а з нею і хоругви, що їх гордо несли в поході.

Коли похід посувався поволі довкруги церкви, всі співали „Христос Воскрес“, раз по раз. В ухах Марії цей глухий спів, що неначе якимсь покривом линув понад нею, мішався з шурханням багатьох ніг по камінні подвір'я. Хоча похід мав обійти церкву лиш три рази, то при великій кількості людей це дуже довго тривало.

Вкінці о. Пеленський вийшов по широких східних сходах до церкви і застукав хрестом до дверей. Во-

Н. Кривоніска

ни відкрились. Священик і люди увілялись до церкви.

Коли сім'я Паленків посунулася до церковних дверей, Марія глипнула в нутро церкви, освічене сотнею свічок. А вже всередині вона схопила подув, що пахнув кадилом, бджоляним воском і особливим солодким запахом людей.

Їм удалось знайти місце разом, по середині нави. Із дзвіниці глибокий дзвін голосно сповіщав Воскресіння. Бум-Бам-Бам, Ба-Бум!

Золоті „царські врата“ вже були відкриті. Богослужба відбувалася. У церковній юрбі хвилював постійний рух і шепіт, немов у вулицю. Вузька черга людей посувалася до святого Євангелія і Розп'яття, що лежали на тетраподі. Дехто приклякав на коротку молитву перед стінописом Богоматері і святих у золоті. Другі засвічували свічки на золотих поставниках перед бічними вратами.

На право від вівтаря був гріб Спасителя. Від Великої П'ятниці пильнувала його сторожа у військових одностроях. Тепер гробниця була порожня, а сторожа відійшла.

Баня над вівтарем була покрита стінописом, що зображував дванадцять апостолів. Марія залюбки приглядалась візантійському укладові їх кольорових строїв, їх містичним обличчям і тонким аристократичним рукам і ногам. Їх тіло було мальоване ясно брунатною фарбою.

Як відзвук тисячі срібних і мідяних дзвонів — залунав багатий старовинний хоровий спів і ширяв високо понад головами аж до самих бань церкви. Від вівтаря голос о. Пеленського, слабкий, ніжний супроти могутнього хору, співав речитативом старо-слов'янські слова. Хор і всі вірні відповідали співом. У Велику П'ятницю спів був жалобний. Тепер, навіть коли не знати слів, можна було догадатись, що мелодії відлунували радість весни й життя, що відродилося.

Проти волі Марія, втомлена й гриспана співом і запахом, заснула. Коли вона прокинулася, крізь церковні вікна вливалось сильне сонце полудня. Богослужба закінчилась. Батько усміхнувся до неї. — Ну, добре тобі спалося?

Надворі Марія побачила, що о. Пеленський уже святив Великодні страви, принесені в кошиках. Станувши на сонці серед радісно оживленої юрби, вона глибоко вдихнула свіже, весняне повітря.

3 листів до Редакції

ДО КОНКУРСУ НА САТИРУ

У нашій місцевості є талановитий журналіст, що залюбки виконує для нашого Відділу дотепні монологи. Коли ми порадили йому взяти участь у Конкурсі на сатиру, він відмовився, вказуючи на те, що в Конкурсі США можуть брати участь тільки жінки. Я переглянула заклик Конкурсу США й ніде не завважила такої умовини. Прошу зазначити в черговому повідомленні, чи Конкурс на сатиру обмежений лиш до сатириків-жінок?

Союзянка

Ваш сатирик мабуть сплутав умовини двох Конкурсів, що проголошені майже рівночасно. Перший — це Літературний Конкурс СФУЖО, фундації Марусі Бек. Цього року проголошений уже четвертий раз, має за предмет спогад або життєвий нарис. Осідком Мист. Жюрі є Вінніпег. Його метою є спонукати до писання талановитих жінок і в ньому дійсно тільки жінки можуть узяти участь.

Літературний Конкурс Союзу Українок Америки проголошений цього року на сатиру з сучасного життя. Ми запросили до участі всіх людей, що мають талановите перо, отже жінок і чоловіків. Реченець його визначений на 30. квітня 1963, отже Ваш талановитий знайомий міг би ще взяти в ньому участь. Осідок Мист. Жюрі є у Филадельфії.

Мист. Жюрі Конкурсу

„ЦЕ — НАША ЗЕМЛЯ“

Дуже цікаве буде оповідання Ганни Черінь. Так видно з його першої частини. Коли б воно тільки не закінчилось кровопролиттям, або арештуванням Анночки! Бо ми привикли до того, що нас ворог б'є, хоч дурніший за нас. ми міцно плачемо, імпульсивно хоронимо жертви, насипуємо високі могили... Найвищий час, щоб наші жінки-письменниці показали новий шлях нашим чоловікам! На „плаксивих“ оповіданнях не можемо виховувати молоді!

Галина Левицька

НОВІ КНИЖКИ

Woman and Child in the Modern System of Slavery—USSR, by Martha Chyz. Translated by Olha Prychodko. SUZERO, Toronto & DOBRUS, New York, 1962. Стор. 174. Ціна 2 дол.

Праця Марти Чиж — це вислід довгих шукань і дослідів. Уважно і змайовано зібрано тут усе, що змайовує справжнє життя жінки й родини в ССРСР. Всі твердження оперті на фактах і достовірних джерелах, отже можуть послужити першорядним доказовим матеріалом про жахливу підсоветську дійсність.

Треба подивляти далекозорість авторки, що спинилась на цій темі у своїй науково-публіцистичній праці. Дотепер ми не спромоглися насвітлити цю ділянку як слід навіть українською мовою. А вона промостила дорогу дальшим дослідом і вказала шлях усім молодим силам, що студіюють проблеми сходу Європи. З її книжкою мусить познайомитись кожен дослідник життя в ССРСР.

Микола Понеділок: ГОВОРІТЬ ЛИШ ПОЛЕ. Новелі, нариси, оповідання. В-во „Гомін України“, 1962. Обгортка й ілюстрації Галини Мазепи. Стор. 318.

Гуморист Микола Понеділок перейшов у цій книжці на інший жанр. У цих новелях і нарисах він змайовує підсоветську дійсність якоюсь особливою сантиментальною манерою. В ній відчувається відгук ласкавости Квітки чи чуттєвості Марка Вовчка, дарма, що від їх появи проминуло сто років.

Не всі оповідання на однаковому рівні. Але кращим із них (Удвох, Дорослий, Черна хустка, Стежка) притаманне зовсім нове змайовання підсоветської дійсності і за це ми авторові вдячні.

Л. Б.

ПОДЯКА

Письменниця Ганна Чернобицька з Австралії зреклася свого гонорару у сумі 10 дол. на користь пресового фонду сторінки „Нашим малятам“. За це складаємо нашій співробітниці щире подяку.

Ред. Колегія Н. Ж.

Фільм „Іванна“

Серед фільмів, що були випущені в останніх роках на Україні, „з а х і д н о-українській“ тематиці присвячений фільм режисера В. Івченка за сценарієм В. Беляєва „Іванна“. Найголовніше завдання і наскрізна дія фільму спрямована проти української католицької церкви, намагаючись водночас вдарити по українському націоналізмові.

Сценарій фільму написав молодий ленінградський письменник В. Беляєв. Показується, що він вперше прибув до Львова восени 1939 р., щоб за його власними словами „познайомитись із підступами греко-католицької церкви, очолюваної митрополитом графом Андрієм Шептицьким“. Отже його роля в побудові фільму не випадкова, а являється вислідом відповідального партійного замовлення.

Дія фільму відбувається в Галичині в рр. 1940-44, під час советської та німецької окупації. Дочка греко-католицького священника Іванна з благословення митрополита А. Шептицького заручується з богословом Романом Геретою, що належить до націоналістичного підпілля. Советські слідчі органи викривають „контрреволюційну“ діяльність Герети і його однодумців, але завдяки наступові німецької армії йому вдається зберегти своє життя. Іванна, переодягнувшись у черницю, організовує втечу полонених із німецького полону, що серед них було багато українців. Герета видає її німцям. Obersturmbanführer СС Дітц тортурами намагається видобути від неї імена її спільників. Не добившись свого, він наказує стратити її на Княжій Горі.

Оця тематична основа ще вимагає додатків, коли має виповнити призначення фільму. Для того служать додаткові сцени з батьком Іванни, о. Ставничим, що у формі розповіді обвинувачує митрополита А. Шептицького та все греко-католицьке духовенство у смерті улюбленої дочки.

Советська критика закинула режисерові В. Івченкові чимало хиб

у виведенні сценарія. На її думку він впровадив надто багато примітивного натуралізму в деталях і безбарвно зобразив советських старшин. Постаті противників були виведені карикатурно.

Найбільше уваги присвятив режисер заголовній ролі. Її виконала молода студентка Київського Театрального Інституту Інна Бурдученко. Її акторське виконання промінювало щирістю і безпосередністю вияву. Вона активно сприйняла і творчо переосмислила майже всі режисерські вказівки. Але й цей чар її постаті режисер намагався знівечити у сцені перед стратою, коли Іванна зриває демонстративно хрестика зі своєї шиї. Мовляв — релігія — це джерело всякого лиха.

Видно, що й у советських умовах нелегко було поставити фільмову дію, що потрясла б глибоко вкоріненим авторитетом.

Сценарист і режисер не піднялись вище пересічного тенденційного твору. Не зважаючи на довгорічну підготову і співпрацю державної машини фільм вийшов блідо і свого основного призначення не досяг. Потряс глядачами щойно епілог, що трапився вневдзі з його героїнею Інною Бурдученко. Наприкінці 1960 р., під час накручування сцени пожежі в новому фільмі режисера О. Слесаренка молода акторка зайнялась вогнем. Її не вдалося врятувати й вона померла в тяжких терпіннях у лікарні.

Звісно, не вона одна несла відповідальність за фільмову дію. Але ця важка доля, що постигла молодий талант, схвилювала весь український загал. Незбагненні дороги Божої мудрости! Цей трагічний кінець молодій акторки промовив більш виразно до людського сумління, ніж цілі томи полемічних писань.

Інна Бурдученко
Із книжки Б. Береста „Українське кіно“
Main role in the picture „Ivanna“, played by
actress Inna Burduchenko.

ПРИЙНЯТТЯ БІЛОГО ДОМУ

Від часу, коли Джекліна Кеннеді стала „першою леді“ Америки — прийняття Білого Дому набрали особливого чару. В відновлених залах вони відбуваються, як і давніш, за строгим протоколом держави. Але мистецькі й товариські замишування господині надають їм особливих рис.

Ось прийняття Білого Дому, на якому вшанували лавреатів нагороди Нобля. А тут знов рідкісна музична вечірка, де 80-літній челіст світової слави забавжав загради для „першої леді“ і її гостей. А тут знов прийняття для президента чужої держави на тлі історичної місцевості Мавнт Вернон. Усе це відбігає від шаблону й примає увагу публіки до товариського вміння господині.

Аж ось схвилював товариські круги столиці один дрібний інцидент. Несподівано загострились приписи для представників преси, що досі брали участь у таких прийняттях. Це торкалось здебільшого редакторок товариських сторінок великих щоденників, що реферували там перебіг гостини. Їм заборонено розмовляти з гістьми та користуватись буфетом.

І зашуміла буря! Адже досі такого не бувало! За попередніх президентів репортери свобідно рухались між гістьми. Ми ж у вільній країні! Це тільки на прийняттях англійського двора доступ пресі утруднений...

Та атмосфера розрядилась. На великому прийнятті для дипломатичного корпусу в лютому ц. р. журналістки вже мали свободу рухів. Правда, вони не підходили до президентської пари під час церемоніялу привітання. Вони ж не гості, а представники преси. Але все, що їм кінечне для виконання їх функцій, їм було дозволене: розмови з чарівно зодягненими красунями і чарка вина для відваги.

Потерпіла на ньому тільки одна людина. Особиста секретарка пані Кеннеді відійшла зі свого посту. Мабуть, це їй приписали надто строге розуміння поведінки з пресою столиці.

НАЙКРАЩИЙ ДАРУНОК

Вашій приятельці —
це ПЕРЕДПЛАТА
„НАШОГО ЖИТТЯ“

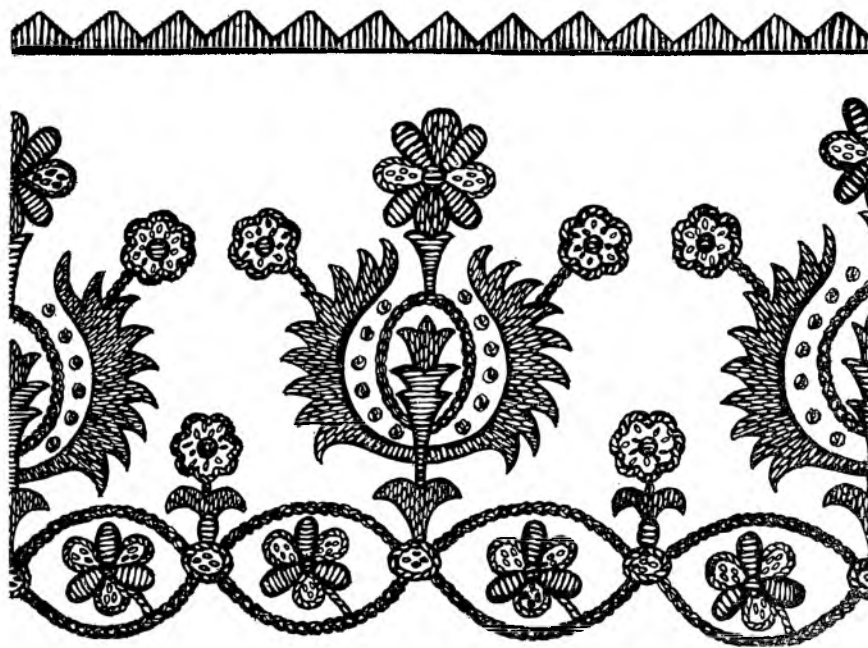
Наша анкета у 1963 р.

Українська жінка любить вишивати. Залюбки збирає взори, дбайливо добирає кольори. Ниткою виводить на полотні орнамент, що зродився в уяві давніх вишивальниць. І примінює його в сучасному побуті, щоби внести подих України у свою хату.

Та чи знає вона український народний орнамент? Чи розуміє його застосування, як у народньому, так і в сучасному міському побуті?

Ось тому й проголошуємо анкету. Подаватимемо в кожному числі збір із різних околиць. Учасниці анкети повинні визначити на підставі розміру й побудови — походження і прикмети того взору.

Тому всі, хто любите українську вишивку, включайтеся у нашу анкету!

Український збір

1. Яким швом вишиваний цей збір?
2. Із якої околиці він походить?
3. Для якої частини одягу чи хатнього предмету був створений і як примінений?
4. Як можна його примінити в сучасному міському побуті?

Для учасниць анкети, що дадуть вичерпну відповідь на всі питання нашої анкети, визначені три нагороди у формі альбомів узорів.

При ганчарському колі

Невелика жіноча громада в Ютиці, Н. Й., часто потрапляє на сторінки Нашого Життя завдяки своїй дбайливій і плідотворній праці для загального добра. Але сьогодні буде мова про одну і єдину з того гарного гурта активних українок, про керамікарку Марію Теодозію Савицьку, або просто пані Дозю, як називають її всі її друзі й родина. Здається, нема жодного українського дому в Ютиці, що не був би прикрашений зразками її прегарної кераміки й чудових писанок. Але й поза Ютикою є багато її мистецьких виробів, що й зацікавили редакцію Нашого Життя.

— Що спонукало вас зацікавитися саме цим родом прикладного мистецтва? — починаю свою розмову.

— Ще змалку милувалась я гарними речами, писала писанки, але особливо вабили мене вази для квітів. Хотілося робити їх власною рукою за власним задумом.

— Де і в кого вчилися ви керамікарського вміння?

— Дещо обізнана була з цим ще з дому. Але справжній вишкіл відбула у Мунсон-Віліям-Проктор Інституті в Ютиці.

— Коли почали ви самостійно працювати, чи брали участь у виставках?

— Почала 6 літ тому у своєму місті. Виставки відбувались теж на

місцевому терені, хоча були й запрошення з-поза Ютики, що з них не скористалась — тяжко транспортувати крихкі речі.

— Якому стилеві віддаєте перевагу, звідкіля берете зразки форм і рисунок?

— Найбільше захоплюють мене суто народні зразки гуцульського стилю, що його сприймаю і віддаю глибше, як напр. опішнянський. В орнаментуванні користуюсь мистецькими таблицями, але не копіюю їх, а лиш на їх базі творю свої власні композиції.

— Чи маєте матеріальну користь з тієї праці? Хто купує ваші речі?

— Жодної. Серед нас, українців, ані письменник, ані маляр, ані

Теодозія Савицька
Distinguished Ukrainian ceramist
Mrs. Theodosia Sawycka.

— Що найбільше дає задоволення у виробничому процесі?

— Саме формування глини. Коли з кусника аморфної глини (часто-густо глина чорної барви, що змінюється в колір слонової кости, т. зв. йорданська глина) постає струнка і зграбна річ — це велике задоволення. Приємно також розмальовувати посуду.

— Як ставляться чужинці і свої до вашого вміння?

— В місцевій пресі були прихильні відгуки про те, деякі зі світлинами, а в Інституті отримала стипендію за визначні досягнення в кераміці. Взагалі признання від людей, своїх і чужих — це велика заохота до дальшої праці, яку хочу продовжувати і в майбутньому.

Жалкую, що скінчилась розмова з милою пані Дозею, мисткинею, діяльною громадянкою (впродовж 10-літнього існування нашого Відділу вона була кількакратно виховною референткою, референткою суспільної опіки, завжди в Управі і завжди за ділом), зразковою господинею та ніжною матір'ю гарної української родини; двоє дітей п-ва Савицьких є відзначаючими учнями української й американських шкіл та вправними українськими пластунами.

Людмила Волянська
б. пресова референтка
57 Відділу США.

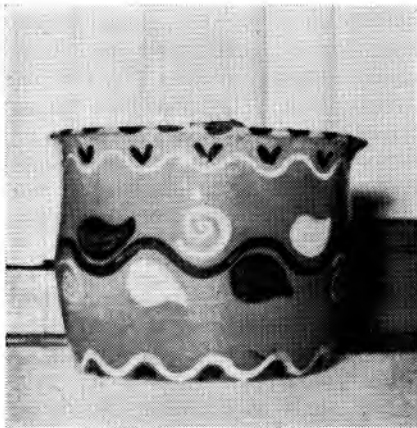

Миска

Bowl, made by Mrs. T. Sawycka.

народній мистець не виживе з книжки, з картини, зі свого виробу. Зрештою у цій своїй роботі я ніколи не ставила собі матеріальної мети. До кераміки звернулася з власного пориву, з замилювання. Роблю різноманітні речі — вази, глечики, пугарі, ляпки, попільнички, тощо для свого вжитку, для подарунків і для громадських цілей, бо на базарах, що їх влаштовує 57 Відділ США розпродується кераміка й писанки мого виробу.

— А недобором у бюджеті з приводу того стараюсь не журитись. Зрештою ми з чоловіком домовились щодо того — він має музику, а я — кераміку і так рахунок між нами вирівняний.

Горщик на квітку

Flowerpot made by Mrs. T. Sawycka.

Тихий подвиг

(Пам'яті Ольги Павловської)

Пригадуються мені давні літа, коли я вперше станула до вчительської праці на селі. Тоді мені довелося стрінути й пізнати бл. п. Ольгу Яворську, що була підлітком. Між нами була різниця кількох літ, а в молодому віці це багато значить. Та нас щось наблизило до себе й ми заприяттелились на все життя.

Молоденька Оля жила тоді з матір'ю і братом Богданом у Старому Самборі. Втративши рано свого батька, Оля вже в молодому віці проявляла риси самостійності й зарадності. При тому її мати, людина великого серця й розуму, вщепила їй цінні життєві засади. Тепло їх родинного дому наснажило молоду Олю на все життя.

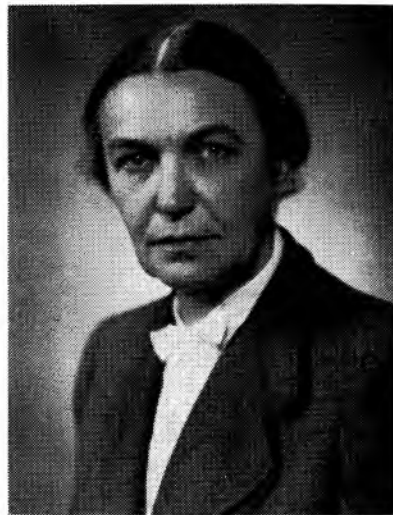
Дівчинка вчилася спершу приватно, а потім у жіночій вчительській семінарії в Перемишлі. Освіта діставалась українкам гірко в цій нібито утраквістичній інституції. Вчительський персонал і товаришки-польки об'єднувались у змагання, щоб зробити для них науку немалою (на 60 учениць в одній класі було тільки 14 українок!). По замахові Січинського на намісника Поточення шовністичне наставлення дійшло до свого вершка. Тоді польки заявили, що вони не хочуть учитись далше з „гайдамачками“ і по певних заходах вчительські семінарії у Львові й Перемишлі розділено на окремі відділи. Хвилювання й пережиті образи загартували душу молодій дівчині і в дальшому житті вона ніколи перед труднощами не поступалась.

Закінчивши науку в семінарії Оля Яворська вчителювала в українській народній школі в Перемишлі. Перша світова війна завела її через Закарпаття до Відня, де стала працювати теж в українській школі. Гостинний дім п-ва Яворських був милим пристановищем для знайомих на чужині.

У Відні вдача Олі Яворської збагатилась у новий досвід. Тут вона вперше увійшла в круг громадської праці, як член Управи Україн. Жін. Союзу. Працюючи в Місії Укр. Червоного Хреста вона вперше зустрілась у праці з придніпрянцями. Одне й друге дало їй багато спостережень. Вона зрозуміла суть і атмосферу праці жіночих організацій і навчилася розу-

міти й шанувати людей іншої ментальності.

Повернувшись на початку 20-их рр. до Галичини Ольга Яворська стала знов учителювати, як учителька Рідної Школи. Вкладала багато сил у позашкільну працю над молоддю, ставила дитячі вистави й об'їздила з ними околицю. Цю її працю перервало

Ольга Павловська
Late Olga Pawlowska, p. President
of Ukrainian Women's Organization
in Germany.

одруження з адвокатом др. Лаврентієм Павловським.

Молоде подружжя замешкало спершу в Балигороді, а потім у Старому Самборі, де др. Павловський відкрив адвокатську канцелярію. Здавалось, що настав час тихого, погідного, родинного життя, якого так прагнула. Незабаром знайшлась у подружжя донечка Орися й молода мати віддала їй усю свою увагу. Але громадське сумління не дозволило їй спочивати і вона вневдовзі уже знайшла контакт із місцевим жіноцтвом, згуртованим у Союзі Українок.

Та ненадіяно впав на цю щасливу сім'ю важкий удар. Від серцевої недуги помер чоловік і молода вдова зосталась самотньою. Та не заломилась під вагою втрати, бо перед нею було завдання виховати дочку. Важкі митарства проходила вона в пошукуванні праці, що їй саме тоді, у розгарі

економічної кризи нелегко було досягнути. Коли відкрилась їй робота в кооп. „Українське Народнє Мистецтво“ Ольга Павловська поселилась у Львові з матір'ю й дочкою.

Спершу працювала, як бюроова сила й адміністраторка журналу „Нова Хата“. Але її фахові дані та замилювання до нар. мистецтва так заважили, що вневдовзі вона увійшла до Управи кооперативи. Під час кільканадцяти літ своєї праці вона дала в неї свій великий вклад.

Вибух II. світової війни потряс спокоем її родини. Мешкаючи близько головного двірця мала щоденно ревізії в своєму мешканні, що їх польська поліція виконувала дуже дошкульно. Большевицька окупація також далась їй у знаки своїм навантаженням праці та непевністю завтрашнього дня. І тому в 1944 р. прилучилась вона до „великого ісходу“, разом із братом та дорослою вже дочкою.

Першим етапом була вбога Австрія, а потім Чехословаччина з її питомим москвофільством. Знов большевицька окупація та загроза репатріації. Вкінці завдяки акції Міжнар. Червоного Хреста, заходами діячки Мілени Рудницької переїхала вона разом з іншими українськими родинами до Регенсбургу в Німеччині.

Десять літ, проведених у Німеччині, це один геройський змаг із долею. Спершу Ольга Павловська увійшла у ряди Об'єднання Українських Жінок, як адміністраторка журналу „Громадянка“. А потім, перейнявши провід організації в 1950 р., звела 8-літню боротьбу з заломанням і байдужістю залишинецької маси, якої вона теж була членом. Але незмінним тактом і добротою своєї вдачі вона вміла перебороти всі симптоми заломання. Дрібними й більшими починами вона двигнула організацію на належний рівень. Згадаймо лиш побудову навчальних станиць, що були її твором! Історію цих 8 років повинні членки ОУЖ ще опрацювати.

Якої це вимагало напруги від молододі вже жінки! Щодня з бараків на Мозаху йшла вона у негоду, чи сонячний день пів години пішки до трамваю, щоб у Мюнхені давати лад справам ОУЖ. Виїздила до Відділів ОУЖ

Заморська гостя

Старанням Окружної Ради СУА в Дітройті була влаштована зустріч Дарії Ребет із жіноцтвом.

Зустріч відбулася 1 лютого 1963, в приміщенні Інтернаціонального Інституту. Гостю привітала і представила присутнім голова Окр. Ради п-ні Анастасія Вокер, а зала виповнена членками жіночих організацій, привітала дорогу гостю оплесками.

Доповідниця на вступі згадала, що це вже вдруге вона має щастя бути гостем українського Дітройту. Перший раз була тут у 1948 р. з п-ні І. Павликовською, коли то приїхала була на Конгрес і по-

для налагодження праці чи полагоди конфліктів, що тут і там траплялись. Вперто відстоювала права ОУЖ на терені наших громадських організацій. І коли в 1959 р. прийшла можливість переселитись разом із родиною дочки до Америки, то Об'єднання Українських Жінок вже було міцно уфундоване.

В Америці дочка з родиною осіла в Шикаго. На заклик Централі СУА Ольга Павловська обняла в ній працюю буюрової сили. Спершу у підготові Другого Конгресу Українського Жіноцтва, а потім у біжучій роботі СУА вона віддала Централі СУА неоцінені прислуги. Правда, застерігалась від усякого провідного посту й крім членства у 22 і 42 Відділі СУА не сповняла вже громадських функцій. Але неодна її цінна думка чи порада увійшли в плян праці СУА. А патронатська акція фонду „Мати й Дитина“ над навчальними станицями стояла під її опікою; з віддалі вона дбала про її розвиток.

По Конвенції СУА заповіла свій відхід. Фізичного недомагання не почувала, але хотілось їй уже зажити з ріднею та допомогти працюючій дочці. Не сповнилось це її останнє бажання. Вже в літі 1962 р. захворіла, а в грудні її не стало!

Сумують за нею близькі й далекі приятелі та Відділи ОУЖ, що їй багато завдячують. Вкрила її чужа земля, а не та рідна у тихому містечку над горішнім Дністром, де спочивають її найдорожчі — мати й чоловік. Але дух її витає вже в Україні біля дорогих могил!.. **Євгенія Котис**

тім об'їжджала всі більші осередки, щоб придивитись як живе стара еміграція і чи є можливості на прибуття нової. Вона з великим признанням пригадала свій подив для старої еміграції, яка хоч переживала важкі часи, своїм зусиллям не лиш помагала розбудувати культурні установи Рідному Краєві, але теж здвинула величаві будови церков, шкіл, народніх домів і ін. в місці свого поселення. Ствердила, що та виконана праця була полегшенням для нової еміграції, що приїхала вже на готове.

Дальше оповіла про життя і працю укр. жіночих організацій на терені Німеччини, згадала про інші культурні осередки у своїй понадгодинній вичерпній доповіді. Після того давала додаткові вияснення у відповідь на запити присутніх, м. ін. про садки, шкільництво, студіюючу молодь, про хворих, старців і ін.

Гутірка з дорогою гостею не могла тривати довго через пізну пору. Голова Окр. Ради подякувала за вичерпні і цікаві інформації, обдарувала її квітами та запросила на скромне прийняття з

З нагоди побуту у Дітройті п-ні Дарія Ребет зустрілась із радною міста Мару-сею Бек, фундаторкою Літ. Конкурсу СФУЖО.
Mrs. Daria Rebet during her lecture tour, met Mary Beck, member of the Detroit Common Council.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Бруклін, Н. Й.

Ділимося сумною вісткою з членством СУА, що в останньому часі нас постигли великі втрати.

Дня 18. вересня 1962 наш Відділ попрощав на віки свою добру і жертвенну членку бл. п. **Ксеню Дику**, що походила з с. Сілець, пов. Сокаль. Десятки літ була касієркою нашого Відділу.

Дня 17. грудня відійшла у вічність наша дорога й активна членка бл. п. **Анастасія Глушко**. Походила з с. Боровця, пов. Жовква. Сповняла функцію фін. секретарки в нашому Відділі.

Дня 15. травня 1962 упокоїлась у Бозі бл. п. **Анна Шарко**.

Всі три членки належали до нашого Відділу від дня його заснування і займали різні пости в Управі. Членки нашого Відділу у великому смутку відпровали їх на останній спочинок. Прибрана земля нехай їм буде пером!

М. Бартосевич,
Пресова реф.

Філадельфія, ПА.

У смутку повідомляємо членство СУА, що Господь покликав до себе нашу дорогу посестру **Євстахію з Бродовичів Іваш** на 50-му році її життя.

Бл. п. Євстахія Іваш народилася 24. квітня 1913 р. у Перемишлі і там у 1933 р. склала іспит зрілості в українській гімназії. Военні події гриневолили її покинути рідні землі і молода тоді дружина й мати виїхала з чоловіком Петром і дітьми Володимиром і Оксаною на скитальщину. У 1947 р. прибули вони до Філадельфії. Покійна була дуже погідної вдачі, жертвенна й працююча, щиро любила свій народ і щедро відгукувалась на всі його потреби. Зразкова дружина й мати, вона всі свої сили присвятила

солодким і чаєм, яке приготували членки Відділів.

Вечір пройшов у дуже милому, наче родинному настрою та залишив гарне враження.

Мирослава Зубаль
Прес. реф.

своїй родині і дітей виховала на чесних громадян української спільноти.

Довгі роки була членкою 43 Відділу СУА і передплатницею нашого журналу. Вістка про її смерть потрясла всіми, хто її знав. Членки Відділу провели її численно в останню дорогу, а над домовиною

Євстахія Іваш

попрощала її зворушливими словами голова Відділу г-ні О. Грабовенська. Наш Відділ зайнявся теж влаштуванням поминок, що зібрали гурт приятелів і знайомих.

Похорон відбувся дня 19. лютого 1963 на цвинтар Факс Чейз у Філадельфії.

Спи, дорога посестро, вічним

сном, а пам'ять про Тебе нехай вічно живе між нами!

43 Відділ СУА ім. О. Очілки
у Філадельфії

Ділимося сумною вісткою з членством СУА, що дня 9. лютого 1963, відійшла нагло у вічність на 63 р. життя наша членка-основниця **Параскева з Яремів Дурановська**. Походила з с. Глудні коло Березова в зах. Україні. Покійна була громадськи активною ціле життя. Приложила сил до заснування й розбудови нашого Відділу, виконувала багато функцій в уряді, була загальною люблена і шанована всіми. Також в 11 Відділі „Провидіння“ була чинна а в останньому часі очолювала його. Працювала багато в користь сиротинця та Академії СС. Василіянок на Факс Чейзі.

Полишила у смутку чоловіка Тихона, сина Миколу і три дочки Меланію Олесь, Анну Насевич і Євгенію і вісім унуків. Похорон відбувся 16. лютого в супроводі рідні, членок СУА то приятелів родини.

Спи, дорога Посестро, а земля Вашингтона нехай Тобі буде пером!
Членка 42 Відділу СУА

ПОЖЕРТВА

На стипендійний фонд ім. Олени Гординської, щоб ясні промінчики її золотого серця продовжували чинити добро, складаю 10 дол.

Ольга Коренець, Монтклер

У змагу за Наше Життя

Відділи СУА й прихильниці нашого журналу знов приєднали нам кільканадцять нових передплатниць. Ми щиро вдячні їм за цю увагу й прохаємо й надали пам'ятати про наш журнал. Стараймося впровадити його в кожную українську хату, де він принесе розраду і практичні вказівки!

Пригадуємо умовини змагу: за п'ять приєднаних і вплачених передплат можна дістати книжок видання СУА вартости 5 дол., або одну передплату Нашого Життя даром.

Придбали нових передплатниць в останньому часі:

Марія Баб'як, Філадельфія (48 Від.)	1	Катря Пелешок, Нью Йорк (1 Від.)	3
Ірина Бованко, Трентон (11 Від.)	1	Марія Процай, Міннеаполіс	1
Наталія Білінська, Вилмінгтон	1	Мирослава Петришак, Міннеаполіс	1
Христіна Лисобей, Філадельфія	1	Марія Садівник, Джерзі Сіті	
Агафія Марусяк, Філадельфія	1	(71 Від.)	1
Анна Нуджін, Честер	2	Софія Сім'янець, Ньюарк	1
Марія Околот, Швеція	1	М. Шиманська, Ферфілд	1
Олена Оришин, Денвер	1	Леонія Слюзар, Монтреал	1
Марія Волинець, Шикаго (29 Від.)	5	Юлія Стасишин, Брадфорд	1

Хто черговий?

АДМІНІСТРАЦІЯ НАШОГО ЖИТТЯ

- Ukrainian Woman -

Our Easter Programs

With the advent of the Easter season, "Soyuzanky" have a golden opportunity to plan activities and club programs around the Ukrainian Easter theme and thus propagate Ukrainian culture in their communities.

Our outstanding and unique item of cultural interest in this season is the **pysanka** which has a universal appeal and thus can be utilized in numerous ways. The simplest method for a "Soyuzanka" or her group to perform a small part in preserving Ukraine's cultural heritage is to present American or non-Ukrainian friends with **pysanky**, explain how they are painted and, if feasible, inject a little Ukrainian history into the gift-making. On a higher level, they can give a **pysanky** or two to some key person or group, where its effect can be far-reaching.

Also, some of our more proficient painters of **pysanky** can teach the art to other "Soyuzanky" and, more important, to interested American friends. The next step up the cultural ladder is to demonstrate **pysanka** decorating at a club, a school, a library, place of work, a folk art show or fair, in a department store window, or on television.

Another avenue is for a branch or regional council to arrange a luncheon or dinner and serve our traditional Easter dishes to American guests and those of other nationalities. Several of our branches have been doing this and it is something that could be planned on an annual, biennial or triennial basis. A few years ago such a Ukrainian Easter luncheon was held in New York City and it is still recalled with delight by many Ukrainian ladies. Incidentally, all the guests were presented with a **pysanka**. One other result of this event was an invitation to one

of the Ukrainian guests to address an American women's group on Ukrainian folk culture.

Then, there are larger undertakings, such as arranging Easter exhibits at a library, a fair or exposition, in a store, school, bank, place of employment, etc. Although this is sometimes quite a task, the results are gratifying.

Indubitably, there are other media available to us, but the important fact is that we keep our eyes open and our minds receptive to the opportunities around us and reap the benefits therefrom. What we do may be on a small scale or a larger one, but we should DO SOMETHING to keep alive our beautiful and precious Ukrainian Easter customs and traditions and thus weave them into the pattern of American cultural life.

Mary Dushnyck
Organization Chairman

THE PRESIDENT'S TOUR

Mrs. Helen F. D. Lototsky, UNWLA President toured in March, 1963 the Mid-Eastern Regional Councils. Her first stay was in Ohio, where she visited Branches 7, 14, 30, 33, 60 and 69. Later, she was in Michigan visiting Branches 5, 23, 26, 31, 37, 38, 56, 58 and 63. Her last Regional Council was in Illinois with Branches 22, 29, 36, 51 and 74. Beside that Mrs. Lototsky was invited by UNWLA Branch 16 in Minneapolis, Minn., which being far away from Regional Councils needed her attention. As a surprise she visited Ukrainian women in Denver, Colo., who are not yet organized.

The President's tour brought as always many ideas and enlivenment to Chapters and their officers.

MOTHER M. ZENOBIA, OSBM,
CO-FOUNDER OF MANOR
JUNIOR COLLEGE

Rev. Mother M. Zenobia, OSBM, Mother General of the Sisters of St. Basil the Great died Tuesday, March 5, 1963 in Rome, Italy.

She was born in Lwiw, Western Ukraine, Dec. 3, 1883. Mother General entered the convent August 6, 1901. She was a nun for 62 years. Mother Zenobia died at the age of 79.

She became Mother General of OSBM in 1954. She came to Philadelphia in 1921 taking charge of St. Basil's Orphanage (now at 1825 Lindley Ave.). From 1921 to 1954 she was the Mother Superior. In 1954 she was elected Mother General. She was instrumental in erection of Manor Junior College as one of its co-founders in 1947.

The Sisters of St. Basil the Great have two orphanages, one Academy, one College and 20 Parochial Schools in the United States. Their headquarters are in Jenkintown, Pa.

After arrival of the deceased from Rome, Italy, interment took place in St. Mary's Cemetery, Fox Chase, Pa.

OUR NEW QUESTIONNAIRE

A New Questionnaire was started in 1963 in Our Life. Knowing the absorbing interest of Ukrainian women in embroidery designs, the Editorial Board published a new design in each issue, with the following questions:

1. From which region of Ukraine does it come?
2. What stitch is used for it?
3. Where was this design attached (on clothes, objects)?
4. How could it be applied in modern living?

Wisdom is sometimes nearer when we stoop than when we soar.

Officers and several members of UNWLA Branch 72 with guests at tea: 1st row, left to right: Anne Bezkorowajny, Treasurer and Dance Chairman; Millie Smejka, Raffle Chairman; Sister Constanta, Mary Dushnyck, President; Mother Superior Euzebia, Mary Lesawyer, Vice-Pres. and Raffle Co-chairman; and Lily Bochonko, Secretary. 2nd row, left to right: Claire Petrow, Anne Kosciw, Stella Klawnsnik, Dora Pifko, Myroslava Karp, Anne Harrison, Ass't Secretary, Irene Czarnecky and Mary Tollock.

For St. Basil's Orphanage

"Soyuz Ukrainok" Branch 72 of New York City held a tea on the afternoon of December 6 at the Ukrainian Institute of America for two guests of honor from Philadelphia — Mother Superior Euzebia and Sister Constanta of St. Basil's Orphanage. The occasion for the tea was to meet the Sisters and to turn over to the Orphanage before Christmas the proceeds from the raffle which Branch 72 had sponsored for St. Basil's benefit. The club members had been selling the raffle tickets for four months and the winners of the prizes had been announced at the group's dance on October 20. The two top prizes were a 7-day cruise to Nassau by the Kowbasniuk Agency, NYC, and a cashmere sweater with mink shawl collar by furrier Stephen Kopiec, NYC, as well as other valuable prizes.

After Mother Superior Euzebia and Sister Constanta had been welcomed by the club's president, Mrs. Mary Dushnyck, Mrs. Millie Smejka, the Raffle Chairman, presented Mother

Superior Euzebia with a check for \$613.25, payable to St. Basil's Orphanage. Also, a check from club member Mrs. Helen Modrako for \$10.00 was given to Mother Euzebia by Mrs. Stella Klawnsnik in the absence of Mrs. Modrako. Mother Superior Euzebia graciously thanked the members for the donations and expressed her gratitude to all those who had helped to make the raffle a success by offering prizes.

Prior to the tea, the Sisters were taken on a tour of the Ukrainian Institute by its administrator, Mr. Julian Revay, Mrs. Mary Lesawyer, Branch Vice-President, and Mrs. Dora Pifko.

The afternoon was a rewarding climax to months of hard work by the members of Branch 72 of the Ukrainian National Women's League of America.

PREVIEW OF FILM ON UKRAINE

Branch 72 of New York City is sponsoring a preview of a semi-documentary color film, with music, of an auto journey

through Ukraine and Eastern Europe made by Mr. and Mrs. Myron Kuscenko last summer. The showing will take place on Sunday, April 7, at 4:30 p.m. at the Ukrainian Institute of America, 2 East 79th St., New York City.

The Kuscenkos, traveling in a French Citroen automobile, spent three months in the countries behind the Iron Curtain, and visited Ukraine for six weeks. The 90-minute film will feature many Ukrainian scenes never before shown in this country, including pictures of a journey on the Dnieper in a hydrofoil boat, women work gangs, a visit with relatives in a collective farm village, Yalta beach activities, Ukrainian folk dancing, urban shopping and a rural free market center, etc. Mrs. Kuscenko will be the narrator.

Branch 72 cordially invites the public to the preview of this stimulating and educational film.

WORLD MOVEMENT OF MOTHERS

Paris, 25th February 1963

Mrs. Helen Lototsky
4936 N. 13th St.
Philadelphia
Dear Madam,

At the end of the session of our "Bureau International" held in Paris, the members who were present were deeply moved by learning that his Excellence Monseigneur Slipyi had been released and that he arrived in Rome. We are most eager to tell you how happy we feel by learning that such worldwide a figure is no longer subject to hardship and dreadful conditions of living.

We would kindly ask you to be so good as to express our feelings to all our friends from Ukraine, namely our sound faith in the future of Ukraine in freedom and independence.

Please receive our best wishes for the development of your activities.

We beg to remain
Yours sincerely,

Elene Turauskas
Secretaire Internationale

НАШЕ ЖИТТЯ — БЕПЕЗЕНЬ, 1963

Scenes from "Ivanna."
From the book: B. Berest "Ukrainian Films."

Picture "Ivanna"

The Soviet Film Production released, three years ago, a picture entitled "Ivanna." It was based on a political plot during World War II aimed to discredit both the Ukrainian Nationalist Movement, and the Ukrainian Catholic Church.

Ivanna is the name of a young girl. She loved a young Ukrainian fighter who betrayed her to the German Gestapo. She died without denouncing her partners, but renounced her faith.

The role of Ivanna was acted by Inna Burduchenko, a talented young artist of Kiev. She made the best of this difficult role, and was acclaimed by all, even though they disliked the picture. But, during her next role there was a fire in the studio, and she died from the injuries she received. This tragic end of a short and brilliant career shook the audience as a sign of punishment for profound crime.

Ukrainian Pastry

Ukrainian pastry is renowned. Especially unique is the delicate dough of the Easter "paska" and "babka." But the lighter pastry like cakes and cookies are also famous. Some of them are too rich for present weight requirements. But there are average pastries, which can be eaten in all circumstances.

To this pastry torte NAPOLEON belongs. I made it with different fillings. Its layers are of a delicate substance and therefore have a French touch. Their filling has to be easy and varied.

Torte Napoleon

- 4 egg yolks, boiled
- 2 cups flour
- 1½ cups butter
- 2 spoons sour cream
- grated lemon rind
- ½ lemon juice
- salt

Mix the ingredients and knead the dough. (The butter must have room temperature). Divide the dough in 5 parts for the layers. Put into the refrigerator for 2 hours. Roll each part and put into the cake pan, pressing the edges well. Bake in a preheated

oven on 300° 12-15 minutes. Turn on a waxed paper and bake the next one. After the layers are ready, put them aside.

Fill them the next day with different fillings. They should be tasty and light. Could be — orange, chocolate, fruit and vanilla filling. Don't apply much.

Fillings

Vanilla:

- 2 yolks
- 2 tbsp. sugar
- 2 tbsp. confectionary sugar
- 2 tbsp. sweet cream
- 3 ounces butter
- vanilla

Rub yolks with sugar and the butter with confectionary sugar separately. Boil cream with vanilla. Put the dish with the yolks in boiling water and pour the cream, stirring constantly. When thickens, take dish out and let it cool. Add butter gradually, stirring constantly. When ready, fill between layers.

Red Currants:

- 1 small jar currants jelly
- 10 biscuits
- 4 ounces butter
- 1 tumbler rum

Rub well the jello and butter separately. Rub the biscuits on the grater and sieve it. Add biscuits to butter and stir them well. Afterwards add gradually jello and finally pour the rum. Let it set a while before filling.

By Z. Terlecka

WOMAN OF THREE CAREERS

This title was given to Mrs. Mary Wawrykow by a Winnipeg paper. A housewife, an active church and social worker, a lawyer — how could she achieve so varied a life?

Mrs. Wawrykow's college years were in the time of depression years. To help finance her studies, she did housework, and managed to finish her law studies in four years. In these hard years she learned how to space her time.

Later, when she was admitted to the Bar, and worked as secretary to the Remissions Board of Manitoba, she acquired the necessary professional skill. After her marriage to Daniel G. Wawrykow, hotel owner at Gimla, Saskatchewan, she started her work as housewife and mother. Marianne, Dennis and Donna are now their parents pride.

Mrs. Wawrykow maintains a law office in Winnipeg. In 1955 she was chosen as "Winnipeg woman of the year" by the Winnipeg Tribune. In 1962 she ran as Progressive Conservative Candidate for Inkster Constituency; and won second place at the polls.

Mrs. Mary Wawrykow is a former President of the Ukrainian Catholic Women's League of Canada; and is now serving on the Board of this large organization.

OUR LIFE

Edited by Editorial Board
Published by the Ukrainian
National Women's League
of America, Inc.
4936 N. 13th St.
Philadelphia 41, Pa.

Світова Федерація Українських Жіночих Організацій

П'ЯТНАДЦЯТИЙ РІК ВИДАННЯ

ЧИСЛО ТРЕТЄ

У день Воскресення Христового

Радісним стародавнім привітом ХРИСТОС ВОСКРЕС вітаємо українське жіноцтво на рідних землях і бажаємо його скріпити у вірі в воскресення Христа і в прихід воскресення народу —

Управи й організоване жіноцтво складових організацій СФУЖО в країнах поселення і бажаємо йому дальших успіхів у його діяльності для української справи —

Українську спільноту, розсіяну по світі і бажаємо їй словнити її історичне завдання супроти сучасного і слідуючих поколінь.

У П Р А В А СВІТОВОЇ ФЕДЕРАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ ЖІНОЧИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

Ідейні основи СФУЖО

На Конференції Управи СФУЖО в Торонто п-ні д-р Наталія Пазуняк порушила цю тему в окремій доповіді. Хоч не маємо змоги подати в цілості ходу думок, проте порушимо їх у короткому концепті.

Для існування й росту кожного твору потрібна ідея. Це його внутрішній мотор, коли говорити технічним терміном, або його душа, коли користуємось словом Божим. І так із ядра здорового й життєздатного українського етосу сформувалась і викристалізувалась українська нація, відчуваючи своє призначення у світі. На перехресті доріг перед Україною закреслився тернистий шлях. Та ідея, що провадила наш народ, дала йому силу його перейти.

Половину нашої нації творять жінки і на їх долю випали ті ж трудні переходи. Згадаймо жінку козацьких часів, що боронила життя родини й селища від нападів татарських орд. Пригадаймо матір-кріпачку, що в умовинах гнету і злиднів уміла влити добро у душі своїх дітей. Не забудьмо про народниць, що творили недільні школи і фельшерські курси, щоб піднести народ із темноти. Пам'ятай-

мо про жінок, що з зброєю в руках кинулись у визвольну боротьбу. Ідея, що спалахнула в них, зогривала доквілля.

Але не тільки в часах великого зриву палала вона. Також там, де ішла буденна, мозольна, громадська праця — жевріла вона теплом жіночого серця. Численні мастири і старечі захисти опирались об умілі жіночі руки. Шляхетні фундаторки будували церкви і високі школи. У новіших часах перейняли різні громадські завдання жіночі організації.

Не місце тут розглядати їх суть і заслуги в минулому. Їх провідна ідея — скріпити визвольний шлях українського народу і здобути в ньому гідне місце українській жінці. І тому, коли в 1948 р. настав час для створення Федерації Українських Жіночих Організацій, то ідейні основи цього об'єднання ясно зарисувались.

Признаючи провід Всемогутнього Бога-Творця, СФУЖО, як і весь український народ, прийняв у своє ество дорогоцінний дар Христа — право на свободу людини. Ідея свободи, ідея визволення України — це та найвища ідея, яка присвічує усій діяльності нашої

Федерації. Це завдання здійснюємо працею над нашим жіноцтвом, об'єднаним у нашій Федерації. В тій цілі Управа СФУЖО прийняла ряд тактичних засобів, що оправдали себе в бігу літ і наблизили українське жіноцтво до наміченої мети.

Управа СФУЖО старається нарівні трактувати усі групи чи особи, не даючи переваги якомуньбудь політичному середовищу, чи територіальному або віровизнаневому угрупованню.

Управа СФУЖО притягає людей доброї волі із розумінням справи до співпраці в тій діяльності, до якої в них найбільше здібностей і зацікавлення. При тому проявляє увагу для індивідуальної ініціативи, до нових починів, до нових, творчих думок.

Управо СФУЖО змагає до того, щоб українська жінка у вільному світі досягнула дійсних вартостей, ті вартості, яких жінка в Україні під чужим режимом досягнути не може.

Управа СФУЖО координує прояви жіночої праці ради якнайбільшої успішності її.

В який спосіб Управа СФУЖО здійснює ці напрямні — це вже справа подібного розгляду, якому доповідниця уділила відповідне місце. Тут перейдемо до її заключного слова.

— В нашому великому, назвімо всесвітньому господарстві душ, інтелектів і щирих, працюючих рук, кожна жінка-українка, що може щось із себе дати для великої нашої справи, мусить бути включена у наш великий духовий змаг. До цього змагаємо тепер і віримо в успіх нашої ідеї.

Подаруйте „ДУХ ПОЛУМ'Я“ Лесі Українки до найближчої американської бібліотеки. Ця книжка освідомить світ про нашу культуру.

Із життя наших Централь

ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНОК БЕЛЬГІЇ

Свято Матері було останньою імпрезою, що її було влаштовано хоч і в гостинному, але чужому приміщенні. А вже 2-го вересня м. р. жіноцтво Шарлеруа і околиць привітно угощало смачним обідом запрошених на Храмове Свято і спільне прийняття гостей, як місцевих, так і приїжджих здалека, — у власній хаті, в Українській Домівці.

Придбання цього будинку з гарною залесою і кількома кімнатами та передача його в позне користування місцевим українським гром. організаціям — було заслугою їхнього невтомого пароха й великого українського патріота, о. радн. І. Кота. Цей факт був великою подією в житті українців Шарлерівщини, бо у власній хаті вони вже мали повну можливість вільного розвитку всіх ділянок громадського життя. Тому тут же відразу, на прийнятті, було узгоджено дату Загальних Зборів Секції Об'єднання Українок Бельгії, що радо вітали й інші громадські організації, з яких УДК зобов'язався видрукувати і розіслати всім жінкам (коло 50) запрошення.

В неділю, 23. листопада м. р., після Служби Божої, яка була в цей день по обіді, зібралось жіноцтво Осередку і запрошені гості у своїй Домівці. Після відкриття Зборів, для переведення їх одностайно було обрано на предсідницю п-ні інж. З. Витязь, а на секретарку п-ні Я. Чепак. У своєму вступному слові Голова Централі ОУБ на прикладі великих жіночих постатей у нашій історії додела нашу спільну ціль і обов'язок щодо нашого народу, та закликала сумлінно виконувати свою місію на чужині. Після короткого огляду роботи Секції за минуле, сучасного її положення та її завдань — відбулася жвава дискусія. У невимушеній теплій атмосфері, що була створена ще й тим, що збори проходили в супроводі чайного прийняття, кожний з присутніх висловив і свої думки, і свої пропозиції, і свої побажання, на які Збори приймали те чи інше рішення. Так було висловлено побажання влаштувати дитячу світличку, до чого всі присутні радо приєдналися. Більшість бо — це молоді жінки, що мають малолітніх дітей. От-

же, наявність такої світлички дала б батькам можливість спокійно брати участь у різних імпрезах і зборах, а дітям — приємно провести час в іграх та забавах. Також було рішено влаштувати „вишивані вечори“, виставки вишивок і вишиваних моделей. Присутній гість пан Гензелевич запропонував зробити показ тканин килимів, а в разі бажання зорганізувати і навчання цьому вмінню. Крім того, порушено також навчання писанчарському мистецтву, щоб до слідуєчих Великодніх Свят Осередок мав кілька вправних писанчарок, і низка інших пропозицій, серед яких — передплата журналу „Наше Життя“.

Після дискусії приступлено до вибору нової Управи, з яку ввійшли пані: Рабова, голова; Демінська, містогорова; Чепак, секретарка; Кутна, член Управи і Ковальчук, заступниця. Контрольну Комісію обрано в складі пань: Гензелевич, Лесько та Гатало (члени) і Жебак (заступниця).

Треба відзначити, що до складу керівних органів Секції увійшли 2 югославки і 2 бельгійки, дружини українців, які приймають постійну активну участь в українському громадському житті.

Загальні Збори закінчилися відспіванням національного гімну. Т. З.

КОНФЕРЕНЦІЯ ГУ УКР. ЗОЛ. ХРЕСТА

Дня 16—17. листопада 1962 відбулась у Рочестері Конференція, що мала за тему організаційні, харитативні та культ. освітні справи організації.

В нарадах брала участь п-ні Олена Залізник, голова СФУЖО, п-ні Марія Квітковська, голова Укр. Зол. Хреста, д-р Софія Карпінська, культ. освітня референтка УЗХ та делегатки: пп. Семенген, Стрижовська (Дітройт), пп. Вергун, Зелез, Карабінович, Повх (Рочестер), пп. Дуб, Бігун (Клівленд), пп. Іванів, Кузик (Шикаго), п-ні Варвара (Філадельфія). Інші Відділи прислали письмово привітти та згоду на постанови Конференції.

У висліді нарад ухвалено та прийнято правильник **Фонду ім. О. Теліги** і затверджено Вид. Комісію, що займеться виданням її творів. Редакцію погодився повести ред. О. Жданович (Па-

риж). Завдання Вид. Комісії є зібрати можливо всі ще недруковані твори поетеси, як також ті, що не увійшли до попередніх збірок та придбати фонди на це видання. Кожен із Відділів повинен частину своїх приходів у найближчих місяцях переслати до Фонду ім. О. Теліги. Постановлено також звернутися до всього українського громадянства за пожертвами на ту шляхетну ціль.

Увечорі 17. листопада відбулась **товариська зустріч** делегаток із членами братніх організацій, на якій п-ні Олена Залізник розказала, яка важлива роль жінки в різних ділянках нашого життя, а спеціально в суспільно-громадській праці у минулому й тепер, покликуючись на факти з власного життєвого шляху.

Після закінчення нарад 17. листопада у гостинному домі п-ва Крамарчуків відбулась **зустріч членів Управи СФУЖО** (пп. Олена Залізник, М. Квітковська, д-р С. Карпінська) з членками-прихильницями СФУЖО. Темою зустрічі була роль СФУЖО в українському організованому житті, участь та завдання представниць СФУЖО у міжнародних з'їздах та справи найближчої Конференції СФУЖО. Шкода лиш, що з огляду на обмежений час не можна було всіх питань вичерпати як слід. С. К.

ЕПАРХІЯЛЬНИЙ МУЗЕЙ ЛУКЖ

В днях 14. і 15. листопада м. р. відбувся одинадцятий з'їзд ЛУКЖ Едмонтонської Епархії. В програмі того з'їзду мала місце святочна сесія для відзначення 10-річчя Епарх. Музею ЛУКЖ.

На програму сесії склались: 1. доповідь про 10 років музею; 2. показ двох зразкових народних одягів дівчинки й хлопця; 3. вручення мандрівної чаші за найкраще виконану серветку на телівізор; 4. вручення нагороди відділові, що на заклик музейної Управи відгукнувся найбільшим числом експонатів.

Доповідь виголосила Ольга Федак, яка коротко подала історію розвитку музеїв в Україні і з'ясувала історію створення Епарх. Музею ЛУКЖ в Едмонтоні, Алта. Цей музей засновано 12. грудня 1952 р. Збірка його, хоч ще невелика, представляє кілька повних народних одягів та поодиноких частин. у тому більшу кількість жіночих ви-

шиваних сорочок, обгорток, поясів, дві оригінальні плахти, шаліянові хустки, тайстри, дзьобенку, збірку правдивих червоних коралів і герданів. Дальше входять туди — збірки різних тканин, як верет, вовняних ліжників, килимів, скатертей із тканими візорами, переміток, збірка яворівських вибіжок на льняному полотні, оригінальних очіпків і бавниць та різних полотен.

Оригінальна гуцульська кераміка виробу народних мистців і кільканадцять штук новітньої кераміки взорваної на давній гуцульській. Збірка писанок.

Зразки старої і новітньої дереворізьби і речі інкрустовані.

Дещо з господарського приладдя. Також різні друки, в тому молитовники, жіночі журнали, альбоми народного мистецтва і т. д.

Музейний Комітет перевів теж ряд різних культурних імпрез, як показ народних одягів, покази вишиваних суконь, виставки народного мистецтва і виставу музейних експонатів у мистецькій галерії, курси вишивання і писання писанок тощо.

Члени музейного комітету Антонія Кучер і Ольга Федак виготовили два зразкові народні одяги для дітей. Пояснення про правильність виготовлення і вбирання народних одягів говорила Антонія Кучер.

До конкурсу на вишивку зголосилось 8 відділів із 53-ма серветками, з яких улаштовано виставку в першому дні з'їзду. Мандрівну чашу здобув 2-гий відділ „Доброї Волі“ в Едмонтоні. Крім того відзначено серветки відділу з Мирнам і Мондер.

До оціночної комісії входили: О. Манастирська, А. Кучер, М. Елчин та Кс. Шклянка.

На заклик музейного комітету до збирання експонатів відгукнулись три відділи ЛУКЖ, а саме 1-ший Відділ „Доброї Волі“ і Пресв. Евхаристії в Едмонтоні і відділ в Мирнам, який саме здобув призначення за велике число речей до музею, і в нагороду книжку „Українське мистецтво“.

Сесією проходила Марія Савчикевич-Демчукова, голова музейного комітету. Подала **О. Федак**

Відновлюйте Вашу передплату вчас, чим досягнете миле почуття упорядкованості, а видавництво зрівноважений бюджет.

До 4. Літературного Конкурсу СФУЖО

Реченець Літ. Конкурсу, що його уфундувала Маруся Бек, мав би закінчитись дня 31. березня 1963. Але численні запити й прохання учасниць Конкурсу, що ще не встигли закінчити праці, спонукали нас — продовжити його до 31. травня 1963 р. Даємо тим змогу усім, що працюють над спогадом або збирають матеріали до життєписного нарису, виконати свій задум.

Пригадуємо ще раз умовини Конкурсу: спогад про пережиту зустріч чи подію, або життєпис видатної одиниці.

Твори розгляне Мистецьке Жюрі у складі: ред. Степан Волинець, ред. Наталія Когуська і д-р Марина Рудницька.

КОМІТЕТ ЛІТЕРАТУРНОЇ НАГОРОДИ

Відійшли від нас

У важкому смутку повідомляємо все українське зорганізоване жіноцтво, що в останньому час ми провели на вічний спочинок дві видатні громадські діячки.

Дня 7. грудня 1962 упокоїлася в Бозі **ОЛЕНА З СІЧИНСЬКИХ ЛЕВИЦЬКА**, дружина посла до віденського парламенту і посла ЗУНР у Празі д-ра Євгена Левицького. Від 1907 р. постійно проживала у Відні та хоч далеко від Батьківщини, посвятила їй усі свої сили. Співпрацювала при заснуванні Т-ва „Просвіта“, була співосновницею Комітету Допомоги раненим воякам і полоненим під час I. світової війни, дальше співосновницею Укр. Жіночого Союзу, де вела Секцію допомоги дітям і матер'ям. При УЖСоюзі заснувала українську школу, в якій сама вчила. Проявила себе також в Укр. Нац. Об'єднанні, допомагаючи втічам із Карпатської України.

В особистому житті зазнала важких втрат, бо по передчасній смерті чоловіка під час бомбардування у II. світовій війні згинув її дорослий син. Проживала з дочкою Мирославою, піаністкою.

З жалем провели ми її в останню дорогу, а над могилою попрощала її теперішня наша голова п-ні Анна Жук.

Дня 10. лютого 1963 відійшла у вічність **СОФІЯ З СКОБЕЛЬСЬКИХ РАКОВА**, дружина радника Рака і мати відомих громадських діячів Богдана й Романа. Як громадська діячка бл. п. Софія Рак була широко відома в Галичині. Вперше проявила себе в харитативній праці під час розбудови нашої державності в 1918-19 рр., а потім у Героївському Комітеті, що постав під польською окупацією. Та найбільшою заслугою бл. п. Софії Ракової — це розбудова Т-ва „Українська Захоронка“, яке вона довгі роки очо-

лювала. Завдяки її заходам ця установа поширилась та станула на високому рівні організаційної і педагогічної праці.

Численно провело її громадянство в останню дорогу, а п-ні Ольга Левицька, містогорова Церковного Братства ім. св. Варвари промовила над її домовиною. На похорон прибули обидва сини з ЗДА.

Управа Укр. Жін. Союзу Австрії

СВІТОВИЙ РУХ МАТЕРЕЙ (М.М.М.)

Світова Федерація Українських Жіночих Організацій до рук містогорови п-ні Олені Лотоцької Філадельфія

На закінчення сесії нашого Міжнар. Бюра, що відбулась у Парижі, члени Управи були глибоко зворушені вісткою, що Його Ексцеленція Преосвященний Сліпий, звільнений з ув'язнення, прибув до Риму. Спішимо висловити свою радість з приводу того, що така величя постать вже не терпить переслідування й жахливих життєвих умовин.

Прохаємо Вас ввічливо передати наші почування всім нашим українським приятелям, особливо нашу певну віру в волю й незалежність України.

Бажаємо теж найкращого успіху у розвитку Вашої дальшої праці.

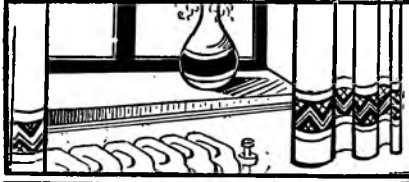
З привітом

Елена Туравскас
Міжнар секретарка М.М.М.

НАШЕ СПІВЧУТТЯ

Нашій співробітниці п-ні Олені Цегельській складаємо вираз щирого співчуття з приводу смерті її чоловіка бл. п. Євгена Цегельського.

Ред. Колегія Нашого Життя

У НАШІЙ ХАТІ

Відновляємо мешкання

Це влітку чекає кожну господиню. Чи це буде загальний ремонт хати, а чи лиш відновлення купальні — все одно в хаті буде розгардіяш.

Та не лишайте цього на час своєї відпустки! Ваш організм, як і дітей, чи чоловіка, мусить відпочити влітку. Тому користайте з дозвілля тиждень, чи два, як належить. А шойно після того починайте ремонт мешкання. Найкраще тоді, коли діти виїхали до табору.

Коли це відновлення діється назовні хати (направа даху, малювання стін чи дерева) це вас надто не обтяжує. Правда, залишаються заляпані вікна або прання забрудненого комбінезону, коли ремонт робить ваш чоловік чи син.

Але коли це діється унутрі хати! О, це зовсім інша справа! Тоді треба ізолювати одну кімнату за одною, залежно від того, де проходить робота. А найгірше буває, коли майстер почне малювати й залишить роботу на кілька днів. Мовляв, щоб добре висухло. І тут хвилюйся, коли він повернеться й буде продовжувати?

Найзручніший час для ремонту — це літо й рання осінь. Коли надворі теплі сонячні дні, тоді можна добре провітрювати приміщення, швидко висушити стіни і стелю, винести меблі тощо. Важливим питанням є вибір кольору стін, підлоги, стелі. Тон, колір стін мають відповідати умовам освітлення. Кімнати, що мають вікна на північ, південний схід і північний захід, освітлюються відбитим соняшним світлом із холодним відтінком. Щоб уникнути цього і зробити кімнати більш світлими й радісними, слід фарбувати їх у кольори теплих тонів (від золотисто-бежового до цеглясто-червоного). Кімнати з вік-

нами на південь, південний захід та південний схід освітлюються теплим, жовтуватим світлом, тому фарбувати їх можна в більш холодні тони (блакитнуваті, салатіві).

Вибір кольору залежить і від розміру приміщення. Гармонія кольорів не тільки створює затишок, але й поліпшує пропорції кімнати. Світлі тони (голубий, голубувато-зелений), як правило, створюють відчуття простору. А червоний, жовтий, брунатний роблять кімнату ніби меншою. Знов маленька, вузька кімната здаватиметься просторішою, якщо пофарбувати стіни й стелю у світлий колір.

Вибираючи колір для помешкання, слід звичайно мати на увазі і призначення кімнат. Колір загальної кімнати може бути більш насичений. Але стіни можуть бути пофарбовані у різні кольори аби в один, але різної сили тону.

Дитячу кімнату слід фарбувати в яскраві, соковиті тони. Для спальні і робочого кабінету найкраще підходить нейтральне забарвлення, для кухні світле. Істотну роль відіграє колір підлоги. Приємні для зору зелені, голубі, сірі тони. Цього можна досягнути при допомозі штучного килима, що продається на квадратні ярди або кольорового лінолеуму чи плиток. Приємне враження справляє поєднання сірої підлоги з яскравими прикрасами драперій і меблями світлого дерева. Гарна є сполука синьої підлоги з золотистими стінами, брунатними меблями і яскравими сторами.

У невеликих мешканнях слід уникати яскравих, насичених площин, хіба тільки в невеличких предметах, як завіски, подушки, невеликому килимку.

Стіни покриваємо фарбами або стінним папером (тапетами). У вигляді вже немає різниці, бо стінні

папери тепер такі ж різноманітні, як і фарби. Так само легко з них стирати порохи чи витерти вогкою ганчіркою. Часто комбінують тепер обидва способи, покриваючи стіни папером при фарбованій стелі.

В кожному разі — приступаймо до роботи! Весь труд і зусилля повернеться нам сторицею у гарному відсвіженому вигляді нашого мешкання. І вистачить нам на довгий час.

О. С.

Косметичний Порадник

Як опалюватись?

Я вже кілька років по черзі їздила в гори, що мені й моїм дітям дуже послужило. Цього року хочу поїхати над море. Але мене перестерегають перед опалюванням. Мовляв, надморське сонце сильно висушує шкіру. А вона в мене доволі суха. Що тут порадите?

Читачка з Монтреалу

Це правда, що сонце висушує шкіру і старіє її. На опалювання можуть собі дозволити особи, що мають масну шкіру.

Та це не значить, що Ви не мали б користати з дозвілля над морем. Треба тільки берегти обличчя від яркого сонячного проміння. Перед виходом на пляжу намастити ціле тіло відживним кремом з особливою увагою для обличчя й шиї. На очі взяти темні окуляри, а на голову капелюх із широкими крисами. Перед сном стерти лице алькоголевым розчином (skinfreshener) і намастити знов відживним кремом.

Коли у Вас на лиці суха шкіра, то вона суха всюди. Тому не раджу Вам пражитись годинами на сонці. Коли вийдете з води, тоді найкраще перебувати в тіні.

Євгенія Янківська

ЧИ ВИ ПРИЄДНАЛИ В ЦЬОМУ РОЦІ
ХОЧ О Д Н У ПЕРЕДПЛАТНИЦЮ?

Користаймо з досвіду

Зеновія Терлецька

Дріб уліті

Літні місяці — це час, коли найбільше споживаємо м'яса з дробу. Дріб є здоровий і легко-стравний і влітку, коли є великі спеки, це найлегше приладити.

Найкраще вживати тепер молоді кури або курята. Приладити їх можна різноманітно. Найпростішою буде варена курятина з якоюсь підливою або в холодці. Але смачні також смажені частинки курятини, обкачані в борошні, яйці і тертих сухариках. Можна також посікти куряче м'ясо і зробити січеники, або уформувати битки і всмажити на олії. Вкінці можна курку спекти з начинкою або без.

Дріб годиться для відживи хворих, як дієтична їжа. Варене чи душене м'ясо припорочають хворим на серце чи печінку. При недугах шлунку є вказаний курячий росіл чи потравка без товщу.

Окрім курятини дуже корисне також індиче м'ясо. Воно різниться смаком і тому творить відміну в нашому харчуванні. Та індик є великий розміром і приладження його вимагає більшого зусилля. Але тепер вже можна дістати частини його, свіжі чи заморожені. Отже легко можемо включити індичину в наше щоденне харчування.

До дробу належить також м'ясо з качки й гуски. Сезон їх припадає щойно восени. Та й м'ясо їх значно товстіше, а через те менше стравне.

Окрім того ще зустрічаємо на ринку дрібний дріб, себто пантарки або дику птаху — куропатви. Їх м'ясо є темне і тяжче стравне, як куряче. Тому, що вони є твердіші, то їх можна тільки пекти.

Холодець із курки

Потрібно:

1 курка сер. величини (не товста)
закришка (морква, петрушка, селера, 2—3 зубки часнику, ци-

буля, 2—3 зерна перцю)
1 пачечка желатини

Курку обмити й посолити. По-кроїти на кусники. Приставити з закришкою і варити на слабому вогні півтори години. Коли почне шумувати, шум зібрати. Коли вже м'ясо м'яке, тоді процідити. Шкірку з м'яса зняти і легенько витягнути кости, щоб не роздробити м'яса. Укладати м'ясо на полумиску, так, щоб можна його залляти росолом. Для краси можна уложити між тим кружальця з моркви. Якщо росіл досить сильний, то він застигне сам від себе. А коли росіл не вийшов надто сильний, тоді добре додати пачечку желатини. Її треба розпустити в теплій воді чи росолі, вимішати з росолом і поставити, щоб раз закипіло. Залляти м'ясо гарячим, поставити, щоб вистигло, а потім всунути до холодильника.

Потравка з курки

Потрібно:

курка сер. величини
закришка (морква, петрушка, селера, цибуля)
ложечка січеної зеленени
засмажка або вершки (сметанка)

Обмити й посолити курку. Поділити на кусники. Приставити варити з закришкою около півтори години. Коли м'ясо вже м'яке, тоді відцідити юшку. Приправити її можна засмажкою або сметанкою. Коли бажано засмажки, тоді на ложці товщу треба зладити зовсім ясну засмажку, розвести її зимною водою, а потім вимішати з юшкою. Коли не хочемо засмажки, тоді розбити пів горнятка вершків (сметанки) з ложечкою борошна (муки), і розвести юшкою. Разом із заправою дати ложечку зеленени. Цією підливою залляти кусники м'яса. Поставити, щоб раз закипіло.

Подавати з сипко звареним рижом.

Печена індичина

Потрібно:

індича грудниця, около 3 ф
2 ложки оливи
2 великі цибулі
ложечка солі

Вийняти індичу грудницю із срібного паперу, нехай розморозиться. Трохи посолити, вложити до відповідної посудини і полляти товщем. Чотири половинки цибулі вложити до ринки з різних сторін. Підляти трохи водою, накрити покришкою і всунути до печі на 400° на пів години. Потім обнизити піч на 350° і пекти далі, підливаючи грудницю соком, а трохи й водою, бо самого соку не вистачить. Пекти около 2 і пів години (вказівки є надруковані на срібному папері). Пробувати вилкою чи готове і вийняти. Можна подавати з якоюнебудь підливою і з городиною. До того може бути картопля, риж або макарони.

Січена печеня з курятини

Потрібно:

1 курка сер. величини
1 велика булка
1 яйце
1 велика цибуля

Курку обірати із шкіри і зняти м'ясо з костей. Змолоти його, додати намочену в воді і видушену булку без шкірки, одне яйце, дрібно посічену і ясно всмажену цибулю і добре вимісити. З того зробити валок, як на печеню і витачати в борошні (муці). В широкій ринці розігріти товщ, виложити валок і обсмажити з обох боків. Тоді підляти трохи водою, накрити і всунути до печі на 350° на пів години. Потім обнизити на 300° і пекти ще пів години. Під час печення треба поливати соком, що печеня пустить із себе.

Коли вже готове, тоді додати підливу. Можна розбити горнятко сметани з ложечкою борошна, залляти тим печеню, нехай раз закипить. Або можна зладити помідорову підливу і залляти тим печеню.

**ПРИСИЛАЙТЕ
ПЕРЕДПЛАТУ!**

Українська ВИШИВКА

Вишиваймо для дітей!

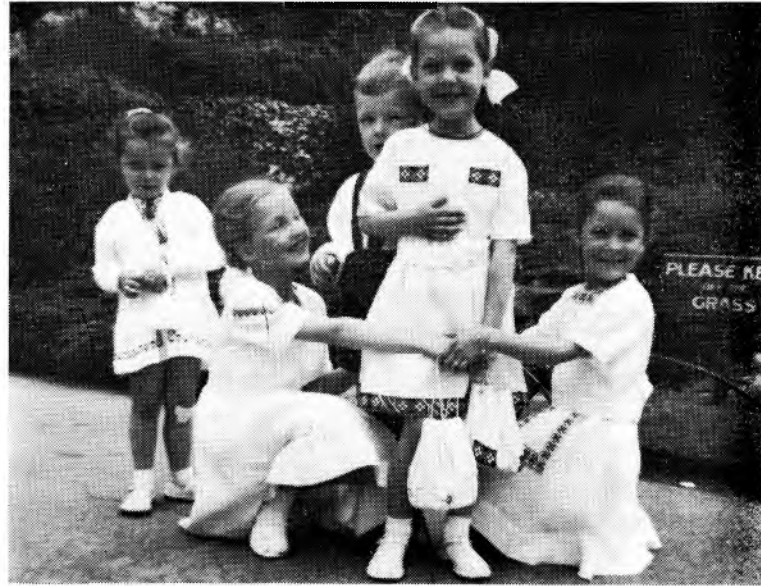
Живучи на чужині часто бачимо вишивку на нашій дівчоті на різних імпрезах, на сцені та вже навіть і на дитячих забавах. На жаль, мало, або

каж та блюзочках наших дівчаток. Застосовуючи це в практиці, знаю, що для наших дітей це велика радість, а в проложих чужинцях збуджує зацікав-

ІЗ ДИТЯЧОЇ ЗАБАВИ

На забаві у Вольвергемтоні, Англія, 11-літня Улянка Польняк звернула на себе увагу своїм вишиваним комплектком. Взір узятий із Нашого Життя.

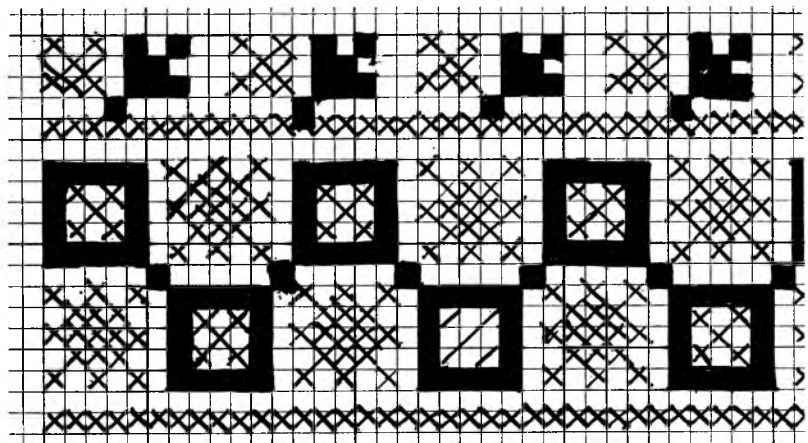
й зовсім її не бачимо у неділі й свята, чи то йдучи до церкви, чи йдучи на прохід.

На мою скромну гадку — нашу прегарну вишивку треба теж показати на вулиці й інших прилюдних місцях, примінюючи її передусім на суконоч-

лення і подив для нашого народнього мистецтва.

На світлині дівчатка після Служби Божої вибралися до міського парку — Соня, Маркіян, Мотря, Христя і Ліда, в Ноттінгемі, Англія.

О. Раснецька

Взір до комплектку

СВЯТА ЙДУТЬ!

(Докінчення зі ст. 20)

на шум, додаючи потрохи цукор-мучку, додати запаху ванілії і легко вимішати з мигдалем. Дати до вимашеної і висипаної борошном тортівниці і лекти у вигрітій печі на 325 ст. (¾ год.). Коржик повинен бути ясний.

Потрібно на шоколадову начинку:

- 4 жовтки
- 4 ложки цукру
- 2 унції шоколяди
- ½ ф масла
- 2 ложки сметанки

Жовтки втерти з цукром, аж збіліють. Спарити сметанку з ванілією (не більше двох ложок), вляти до жовтків і мішати на парі в посудині з кип'ячою водою. Коли крем згусне, зняти з кип'ятку і вимішати з розпушеною шоколядою.

Масло (хатньої температури) втерти на шум. Додати ложку цукру-мучки і втирати даліше. До зимного крему додавати по ложці масла й вимішувати.

Шоколядову начинку поділити на дві частини.

Примітка. Шоколяду найкраще живити Бекера. Розпустити її в такий спосіб, що на 2 унції дати малу ложочку гарячої води і поставити на гаряче місце, не заварюючи.

Оріхова начинка, гл. Н. Ж. ч. 10, 1962.

На мигдальний коржик наложити половину шоколядової начинки, потім наложити начинку оріхову, зверху знов шоколядову. Покрити шоколядовою склицею.

Примітка. Торт Федора може бути зроблений на андруті.

Городничий порадник

ЦВІТІННЯ КАКТУСА

У мене є кактус „ракові шийки“. Вже виріс великий, а цвів тільки раз (три роки тому трьома квітами). Цього року в нього з кінцем січня показались пуп'янки (звичайно повинен цвісти в грудні-січні) та один за одним відпадають. У чому причина та як тому запобігти?

С. С.

Ваш кактус напевне „Zygo cactus“, англ. „Craб cactus“, або коралевий

„Rhipsalis“. Щоб добре цвів, потребує 2-місячного відпочинку у лилній серпні, коли підготовляється до зимового квітнення. Тоді його треба скупо підливати, однак коріння не сміє цілком висхнути, а рослину треба час від часу оприскати чистою водою. У жовтні кладемо кактус у теплій, ясній кімнаті, де він мусить мати повний спокій. Найчастіше скидає пуп'янки, коли змінюється його місце, є протяги і зміна температури. Перед квітненням треба його вже добре підливати, але не оприскувати.

Пересаджуємо кактус що 3—4 роки у спеціально для нього спрепаровану землю. Вона складається зі старої компостової або листястої (найкраще з листя бука) з малим додатком глини, розтовченого деревного вугілля та розтовченої цегли. Вода мусить мати вплив із горщика (вазонка).

Кактуси дуже вдячні кімнатні рослини, але їх квітнення і розвиток залежать від землі і місця у кімнаті.

Роман Коцик

Порадник народного строю

ПОЯС ДО ПОЛТАВСЬКОГО ВБРАННЯ

Чи могли б Ви відповісти мені на сторінках Нашого Життя, як виглядає пояс до жіночого строю з Полтавщини і чи можна було б його тут зробити?

Ольга Чмола

В підручнику Катерини Антонович „Український Народний Одяг“ є окремих уступ про пояси. Але що Ви бажаєте такий виконати, ми звернулись до авторки по точніші інформації і їх подаємо:

Жінки вперізувались на Полтавщині крайкою і поясом. Крайка — це вузька в два чи два з половиною пальця вовняна тасьма, ткани у кольорові смужки. Її можна було обвинути двічі довкруги стану. Зав'язували звичайно заду і кінці крайки виднілись з-під корсетки. Коли жінка виходила без корсетки (здома чи до праці), то зав'язувала крайку збоку.

Пояс ширший за крайку. Його ткали з тоненької вовни, шовку чи бавовни одного кольору шириною приблизно на долоню. Поясом обводили міцно стан („обшикнуто“, як казали) і також зав'язували заду, а часом із

правого боку. Кінці його, як і крайки, були видні з-під корсетки.

Крайка і пояс служать для того, щоб прив'язати міцно плахту чи запаску до стану. Тому робили їх із міцної тканої матерії, що не може легко розв'язатись. Кінці крайки і пояса викинені тороками.

Оце ті додаткові інформації, що їх надіслала п-ні Катерина Антонович і за які їй складаємо щирю подяку.

Редакція

Зміст XIX Річника

ПРИПИСИ У 1962 Р.

Закуски

Канাপки	2 20
Канাপки з телячою намазкою	3 20
Ковбаски в крихкому тісті ..	3 20
Коктейл із савонини	8 24
Паштетки з мозком	8 24
Печернички начинювані	10 20
Пиріжки з капустою або м'ясом	6 20
Яйця фашеровані	6 20

М'ясиво

Баранина тушкована	7 20
Заяць французький	7 20
Курята печені	8 24
Печеня зі свинини	9 20
Печеня з яловичини	10 20
Печеня з дичини	10 22
Смаженна	5 20
Паштет із зайця	2 20
Руляда з індички	4 20
Шпінка	4 20

Печиво

Булка пісна до риби	1 22
Завиванець оріховий	1 22
Коржик оріховий	8 25
Медяник	1 22
Перекаданець	4 20
Прецельки з маком	3 20
Руляда	5 20
Тістечка крихкі	6 20
Торт шоколядовий	3 20
Торт непечений	9 22
Торт із трьох коржиків	10 20
Український хліб	8 25
Цвібак	6 20

Підливи

Підлива гостра	2 20
Підлива зимна до паштету ..	2 20

Солодоці

Вергуни (хрусти)	3 20
Кутя	1 22
Молочко з медом	9 20
Нугат	1 22
Яблука запечені	7 20

Салати

Салата зелена	8 24
Салата з капусти	9 20
Салата з курки	9 20
Салата з огірків	7 20
Салата з сира	7 20
Салата з телятини	2 20
Салата з яблук	5 20

Юшки

Юшка з квітної капусти	10 20
Помідорова юшка	8 24

Перша книжечка Тараса

Сьогодні в Тараска свято. Він заробив у свого вчителя-дяка п'ять копійок. Вже третій рік вчиться хлопчик в школі і хоч часом дяк зп'яна б'є хлопця, хоч придушє таскати воду, колоти дрова, мити долівки, але Тараско не кидає школи, бо він любить книжки, любить читати, писати, а ще більше того малювати. Вже два місяці минуло, як Тарасик скінчив усі три головні книжки: Граматку, Часословець і головне найлюбішу — Псалтир. Пан-дяк тепер обіцяв йому платити за те, що він буде читати часи над помершими селянами. Ось і вчора Тараско читав вже п'ятий раз над покійником. Але цей раз Тарас читав і плакав, бо покійником був старий пасішник — дід Максим. Всі діти в селі любили та поважали діда Максима; Тарас, як тільки була вирве вільну хвилину, біг до діда почути його ласкаве мудре слово, іноді покуштувати медку, а головне послухати гарних казок, пригод, яких дід знав чимало... Та ось смерть забрала дідуся Максима, як колись відбрала в Тарасика його любов маму, а потім і тата... Тараско самотній — сиротина...

Вчора вночі довго-довго дивився Тарас на зорі. Дві улюблені зорі то були душі тата та мами. В хмарні ночі, коли зір не було видно, Тарасові було дуже сумно, бо тоді не було кому розповісти про свої турботи...

Поруч цих двох зірок мусить тепер з'явитися третя. Це зірка душі діда Максима... З такими думками хлопчик заснув, а на ранок його збудив голос вчителя-дяка: „Гей, ледашо, а ну вставай швидше, принеси води та замети хату! А ось“... і дяк витягнув з кишені п'ятака: „Це тобі передала стара Максимиха. Кажє: „Ніхто так гарно не читав над моїм стареньким, як ваш Тарас“...“

Оченьята в Тараса заблищали: „Дякую, пане, я мерщій! І Тарас

кинувся робити загадану роботу. Хлопчина впорався швидко, а тоді попросив у дяка дозволу побігти в село до крамаря Лейби. „Та йди вже! І що тобі там уже закортіло?!“ запитав дяк. Сьогодні він був у доброму гуморі, не лаявся, не штурхав хлопця та не кричав, що з ним траплялося дуже часто.

— То, пане-дяче, я хотів би паперу купити та книжечку зробити, а туди відписати псальми Сковороди та ту гарну коляду, що ми на Різдва співали та... ще пісні... — Несміливо відповів хлопець.

— Пісні, пісні! — передрочив дяк Тараса, — тобі б тільки співати. Ну, та Бог з тобою. Як упрaviшся, то можеш побігти до Лейби. Та почекай, ось гроші! Принеси мені ще пляшку горілки!

Хлопець летів до села, мов на крилах. Тепер вже в нього буде книжечка. Своя книжечка! І відпише він своє улюблене: „Тріє-тріє-тріє царі несуть Христу дари“. Вже бриніла в ухах гарна мелодія. Яка то чудова коляда! А псальми Сковороди! Він же від села до села ходив. Дід Максим казали, що дуже добрий і розумний був. А сам був як селянин. І ввечорі, як дяк, попивши добре горілки, міцно заснув, Тараско взявся робити свою першу книжечку. Кожну сторінку прикрасив гарними візерунками, і хрестиками, і квіточками, а на першій сторінці намалював Тарасик Вифлеємську зорю та під нею відписав коляду:

„Видить Бог, видить творець,
Що весь мир погибає...“

І забувши, що може збудити свого вчителя, Тараско затягнув чистим срібним дзвінком голосом любові коляду.

А з неба, крізь віконце зірки посилали золотисте проміння та пестили ним голівку хлопчика і заглядали у його великі сірі оченята, ніби потішали: „Учися, серденько, колись з тебе будуть люди“...

ПЕРША КВІТКА ВЕСНЯНА

Кличе втішним голосочком
Марточка мала:
„Мамо, гляньте, у садочку
Квітка розцвіла!“

Треба квітку привітати,
Йй веснянку заспівати,
Бож прийшла уже весна,
Тепла, запашна!“

Дзвонить Марта до Улянки,
Уля — до Грицька,
Гриць — до Олі та Оксанки,
Оля — до Юрка.

Всюди поспіх не на жарти,
Всі збігаються до Марти:
„Де та квітка? Де вона,
Перша — весняна?“

Заспівали разом діти
Весняних пісень —
У садку збудились квіти,
Квітнуть день у день.

Роман Завадович

ВІНОК ТАРАСОВІ ШЕВЧЕНКОВІ

Хто прийшов до нас весною
І пісні приніс у дар?
Знаєш ти, і я з тобою, —
Це Шевченко, наш Кобзар!

Він учив любити волю,
Рідний Край своїх батьків,
Він за нашу крашу долю
Аж у Азії терпів.

Хоч його уже немає,
Та живі святі думки.
Ми поетові спітаєм
З квітів радісні вінки.

Він помер. та в серці нашім
Завжди житиме поет,
І вінком, з усіх найкращим —
Ми квітчаємо портрет!

Леонід Полтава

І так сталося. Тарас виріс, багато перетерпів у своєму житті, але прославився не тільки в Україні, але й в усьому світі, бо став славетним поетом і малярем.

Ніна Наркевич

Тарас Шевченко любив дітей

Тарас Шевченко мав брата Оси-па, в якого було двоє дітей: хлопчик і дівчинка. Оцей хлопчик, — Іван, як мав шість років, — пригадує, як його дядько Тарас Шевченко приїхав був до їх села Кирилівки відвідати свою родину.

Було це літом, оповідає Іван. День був гарний, соняшний. Всі наші пішли на панщину, а дома лишився я та сестра. Були ми ще малі, то-ж стерегли хати. Мама, як ішла на панщину, казала нам: „Не відходьте, діти, від хати, щоб бува який злодій не вбрався до хати. З огнем не бавтеся, бо хату спалите“.

От ми бавимось коло хати та все поглядаємо на сонце, чи скоро стемніє й прийде мати варити вечерю.

Аж чуємо заторохтіло на вулиці й до воріт під'їхала панська бричка (повіз). З неї зліз якийсь пан, обтрусив з себе порох та йде просто до нас.

Нас дітей, як ми не слухали батька чи матір, все лякали паном. У нашому селі жив поміщик у правляючого й ми нерозумно бачили, як він сік різками селян, коли вони в чімсь провинилися. То ми, як побачили пана, з переляку зробили страшного крику та кинулися тікати у садок. Ми боялися, що пан приїхав нас бити.

А цей пан біжить за нами та гукає: — „Я не пан! Я ваш дядько Тарас. Не бійтесь, я не буду вас бити!“

Де там — ми не віримо! Тікаємо й верещимо. Старша сестра добре бігала, а я скоро втомився. Заплутався в гушавині й тут настиг мене пан, схопив на руки й давай цілувати. Разом з поцілунками нашою капали його теплі сльози... Пан також плакав...

Потім сів на траву, посадив мене на коліна й дав цукорки. Дав мені їх повну жменю, а я все плакав і трусився, як листок з дерева.

Збірник для дітей

„СРІБНА ЗІРКА“

Коштує 50 ц.

Замовляти в Централі СУА

Сестра побачила, що пан не б'є та ще й цукерків дає, несміло наблизилася підходити все ближче та ближче. Потім і вона сиділа на колінах у дядька Тараса.

Нарікав дядько на панів. Розпитував нас про батьків. Був він такий лагідний, привітний, що ми скоро цілком заспокоїлись і наші дитячі серця вже перейнялись довір'ям до доброго пана. Він нас гарно голубив, ще краще, як рідна мати. І ми вже сміло з ним розмовляли та казали, що від батьків чули, що є у нас дядько Тарас, але ніколи його не бачили.

Так у садку просиділи ми до вечора. Прийшли батьки з панщини,

Вибере, де найбільший бур'ян, набере у жменю цукерків і кидає.

з роботи. Ми з сестрою бігли навипередки назустріч батькам, щоб сказати, що у нас є дядько Тарас. Але вони нам не вірили, аж поки самі не побачили.

І радість і сльози — все змішалось разом... Мати пішла готувати вечерю, а тато з дядьком Тарасом посідали під хатою й розмовляли. Незабаром посходилися всі родичі. Розмовляли цілу ніч.

Як довго гостював дядько Тарас не знаю, мабуть із тиждень. Про що розмовляли не знаю, але все дядько Тарас був сумний. А як розмовляв з нами, то все був веселий, сміявся, бігав, бавився з нами в різні дитячі забавки, ніби сам був дитиною.

Любив дуже дітей. Не лиш ми, а всі інші діти з першого разу линули до нього, любили його. Осо-

бливо любив він проворних жвавих дітей. Бувало підуть батьки на панщину, то він назбирає дітей з усього кутка й бавиться з нами цілий день.

Найкраща забава для нас і для нього була така: — накупить було, цукерків багато й велить нам іти за ним у садок. Сам іде попереду, як отаман, а ми цілою ватагою за ним. Вибере, де найбільший бур'ян, набере у жменю цукерків — „А ну, каже, ловіть, — хто найпроворніший“ — і кине цукерки у бур'ян.

Ми тоді всі кидаємось у бур'яни і кожний старається більше знайти, бо дядько Тарас тоді рахував, хто скільки знайшов, то тому ще додавав цукерків. Як в одному місці

столочимо бур'ян, переходимо в інше місце. За той час, як був у нас дядько Тарас геть дочиста витолочили ми всі бур'яни.

Ми так прив'язалися до дядька Тараса, що вже й не хотіли з ним розлучатися. Як відїздив, то ми всі плакали, як за рідним батьком. Та й він сам таки не втерпів, дивлячися на наші сльози й сам заплакав.

Вся рідня відпроваджувала його аж за село.

Від того часу я вже ніколи не бачив дядька Тараса. Давно це було, а я й досі, як згадаю, то ніби живий він встає перед моїми очима.

(Так оповідав Іван Шевченко в 1914 році, як йому було 60 років).

За Байдою переповів
Л. Бачинський

Вітаємо!

З радістю стверджуємо, що членства в Союзі Українок Америки прибуває. Не йде воно в такому розмірі, як хотілось би, бо хотіли б бачити кожну українську жінку в організованих рядах. Але тим більше вітаємо тих, що в 1962 році і перших місяцях ц. р. вступили в наші ряди. Цим вони дали гарний доказ своєї громадської готовності!

В околиці Ньюарку вступили до Відділів СУА:

24 ВІДДІЛ, ЕЛИЗАБЕТ, Н. ДЖ.

Катерина Корсан

28 ВІДДІЛ, НЮАРК, Н. ДЖ.

Марія Авдиківич
Олена Брилинська
Ольга Гнатик
Іванна Калинич
Агрипіна Роговська
Євгенія Шпирка
Ірина Яворська

61 ВІДДІЛ, ВИПАНИ, Н. ДЖ.

Емілія Івашко

65 ВІДДІЛ, НЮ БРОНСВИК, Н. ДЖ.

Марія Богда
Катерина Кузів
Стефанія Старожитник
Мирослава Яцура

67 ВІДДІЛ, ПЕРТ АМБОЙ, Н. ДЖ.

Євдокія Космина
Катерина Степась
Катерина Шарльота

70 ВІДДІЛ, ПАССЕК, Н. ДЖ.

Марія Борбич
Іванна Ничка

ЕКЗЕКУТИВА СУА

Замість квітів

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. Теклі Лагойди, матері нашої членки п-ні Осипи Лень, складаємо 5 дол. на Фонд Бабусі, а

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. Софії Ракової складаємо 10 дол. на літні оселі в Австрії

Управа 64 Відділу СУА
у Нью-Йорку

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу дорогої бл. п. Євстахії Іваш складають 10 дол. на фонд „Мати й Дитина“

Анна Марічка і Володимир Мельки
Филадельфія

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. Євстахії Іваш складають 10 дол. на фонд „Мати й Дитина“

Анна і Микола Тимкові
Филадельфія

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. Галини Ліневич складають 5 дол. на передплату „бабусі“ в Німеччині

Наталія Білінська
Вілмінгтон

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. Євгена Цегельського складають 10 дол. на фонд „Мати й Дитина“

Євгенія і Олександр Зелінські

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на далеку могилу незабутнього сестрінка Юрія Голуба складає 5 дол. на фонд „Мати й Дитина“
Пракседа Ясінська
Милвіа

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу незабутньої бл. п. Ольги Павловської складають 5 дол. на пресовий фонд Нашого Життя

Маруся Кончак, Мюнхен

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. Ольги Бережницької складають 5 дол. на Виховний Фонд ім. Ганни Ракочої

Лідія Бурачинська

ПОДЯКА

Наша Музейна збірка збагатилась в останньому часі пожертвою п-ні Варвари Івасютяк із Ст. Луїс. Вона прислала клаптик вишивки з цікавим узором і кусник прегарного льняного полотна з південного Поділля. Воно білилось над річкою Нічливою, що плила через її рідні Копичинці. Дістала його від матері, коли їхала в 1942 році до Німеччини і берегла, як скарб, а тепер передала його під нашу опіку, як зразок чудової народної тканини. Щира дяка за те!

Наші плани

Згідно з рішеннями 12 і 13 Конвенції СУА кожна членка СУА має стати передплатницею журналу Наше Життя. Застановімося, чи в нашому Відділі ця постанова знайшла зрозуміння?

Наше Життя — це наша гордість. Але це ще не доказ, що його цінимо. Не вистачає любоватись журналом і дбайливо складати всі числа для себе. Його треба показувати нашим знайомим, підкреслювати його вартість і переконати всіх про необхідність мати його у своїй хаті. Коли кожна з нас приєднає одну передплатницю — це буде найкращим признанням для нього!

Пресові референтки Окр. Рад повинні перевести в своїх округах змаг за 100%-ву передплату журналу по Відділах СУА. Про їх осяги будемо оголошувати в журналі.

Пресові референтки Відділів повинні завести точні списки передплатниць, а тих членок, що ще не мають журналу, переконати про konieczність його передплати.

Пресові референтки Округ і Відділів повинні подбати, щоб членки СУА себе з нагоди Різдва чи Великодня вітали себе на сторінках Нашого Життя. Оця сердечна форма взаємин напевно скрипить нас і зв'яже ще сильніше в одну організовану сім'ю.

Кожен Відділ, як і його членки є в контакті з українськими підприємцями. Також і їм повинні показати наш журнал і запросити до одно- чи кількозарозового оголошення. Коли наші членки йдуть за кличем „Свій до свого!“, то й купецький світ не відмовить оголошення, бо тим скріплює себе.

Нашою увагою і підтримкою зробимо Наше Життя гарним і цікавим! Даймо його в руку кожній нашої своячці чи подрузі, як святочний чи імениновий подарунок, а вона згадуватиме нас при кожному числі!

Осипа Грабовенська
Прес. реф. Гол. Управи

ДІТРОЙТ, МИШ.

Різдвяна спадщина

Старанням Окружної Ради СУА в Дітройті, в Історичному Музеї, була влаштована Українська Виставка, п. н. „Різдвяна Спадщина“. Виставка ця вирізнялася з ряду багатьох іншонаціональних виставок і помітне було велике враження, яке вона зробила на численних глядачів. Доказом вирізнення було поміщення на обгортці англомовного журналу „Гест“ — Івентс оф Метрополітен Дітройті — фотографії зі сцени з Різдвяного Вечора на укр. виставці.

Підготуванням цієї виставки займалися пані: Анастасія Вокер, Іванна Драгінда, що є знана з своєї жертвенності і вкладу праці для поширення знання про Україну і має добре ім'я серед міжнародної публіки Дітройті й околиці, — Ольга Макар, Степанія Дуб і Н. Сидорик.

Виконання сцени, а то розмальовання внутрішньої частини хати, було ділом молодого маляра Яреми Козака, сина відомого мистця Е. Козака.

Як бачимо, старовинні обряди і звичаї, які наші прадіди обходили від віків, сьогодні існують у нас поза Батьківщиною в більшості як гарний спогад, який хотілось би передати нашим дітям, як велику цінність і святість. Шкода, що це все пішло в забуття, вся та традиція, що переходила з покоління в покоління і так заховалася по нинішні часи. Бо все ще жевріє іскорка надії, що може комусь із нас удасться повернутися на вітні Рідні Землі, щоб там спільно з тими, що там живуть, відновити в цілості, освячену століттями традицію.

Мирослава Зуболь
прес. референтка

НЮ-ЙОРК, Н. Й.

Річні збори 3 Відділу СУА

Дата: 13. січня 1963.

Президія зборів: п-ні А. Гроховська, голоза, п-ні М. Демидчук, секретарка.

Звіти Управи зложили: п-ні М. Марусевич, голова, п-ні М. Слободян, містоголоза, п-ні М. Кальба, рек. секретарка, п-ні А. Матвіїв, фін. секре-

тарка, п-ні М. Харамбура, касієрка, та референтки — п-ні М. Демидчук за культ.-освітню й пресову, п-ні А. Васильців за суспільну опіку.

Діяльність Відділу:

а) Організаційна: Відділ відбув 10 місячних зборів, делегатки Відділу брали участь у засіданнях Окр. Ради та репрезентували Відділ у всіх імпрезах нашої громади. Відділ вислав делегатку на Конвенцію СУА і З'їзд УККА. Відділ втратив дві довголітні членки бл. п. Анастасію Греськович і бл. п. Марію Шевчук, та приєднав одну нову.

б) Культ.-освітня: Відділ улаштував два чайні вечори з доповідями, три ювілейні членки, получені з бінгом у користь Відділу.

в) Сусп. Опіка: Відділ дбав про хворих членок, відвідуючи їх вдома чи у шпиталі.

г) Фінансова: Відділ мав 629.27 дол. приходу, а 886.91 дол. розходу. Пожертвував на різні цілі 418.50 дол. (в тому включені добровільні жертви членок на пам'ятник Т. Шевченка і на Дім СУА).

Контр. Комісія: Іменем її п-ні А. Джума ствердила, що всі книги Відділу ведені в порядку й поставила внесок на вотум довір'я, що збори ухвалили.

Нова Управа: п-ні Марія Марусевич, голова, п-ні Магдаліна Слободян, містоголоза, п-ні Марія Кальба, рек. секретарка, п-ні Марія Харамбура, касієрка, п-ні Анна Матвіїв, фін. секретарка. Референтками стали — п-ні Марія Демидчук, культ.-освітньою і пресовою, а пп. А. Васильців, А. Андрусяк і Тхорик сусп. опіки.

Контр. Комісія: пп. А. Джума, П. Дата, Е. Добрянська.

Збори закрила голова короткою промовою.

М. Демидчук, секр. зборів

БРУКЛИН, Н. Й.

Річні збори 21 Відділу СУА

Дата: 30. грудня 1962.

Відкрила збори молитвою голова п-ні М. Баран.

Нова Управа: п-ні Катерина Баран, голова, п-ні Тесі Макаревич, містого-

лова, п-ні Тегяна Сусол, рек. секретарка, п-ні Марія Бартошевич, заступниця і пресова референтка, п-ні Анна Цюпа, фін. секретарка, п-ні Ярослава Заршцька, касієрка. До відвідування хворих — пп. Зозуля і Целись.

Контр. Комісія: п-п. Тесі Возняковська, Марія Корайко, Анна Палашук.

По закритті зборів відбулася скромна забава з колядою. Присутні зложили на коляду 51.50 дол. За це нововибрана голова всім подякувала й запросила до дальшої співпраці. **М. Б.**

ДІТРОЙТ, МИШ.

Свят-Вечір 26 Відділу СУА

Наша Просфора, що її влаштуємо щороку для членок жін. організацій і громадянства, відбулась 13. січня в шкільній аудиторії. Хоч день був дуже зимний, гостей було досить. Цього року вперше з нами святкували Отці Василіяни і це було великою заохотою, що гості так численно зійшлися. На початку відіграно сценку „Свят-Вечір на Україні“, що її написала п-ні К. Хом'як, а підготувала з дітьми парохіяльної шксли вчителька п-ні О. Михайлович і п-ні К. Яремчук. У сценці виступали в ролі мами — п-ні Марія Паламар, в ролі батька — п. Андрій Хрін, їх діти — Іванка Угрин, Марійка Чепурна і Андрій Дигдало. Окрім того виступали діти-колядники, що їх п-ні Михайлович навчила колядувати.

Перший стіл, при якому сиділи Отці Василіяни, дуже гарно прибрала керамікою п-ні Ірина Козаченко, членка 23 Відділу СУА. Інші столи накривла неструджена членка нашого Відділу п-ні Катерина Кобаса. Голова п-ні Марія Бережанська відкрила свято, привітала ОО. Василіян та попрохала о. Ігумена Лотоцького, щоб провів молитву. Подали вечерю, що її приладив наш комітет підприємств під проводом пп. Марії Бортник і Марії Тудор. Їм то належить велике признание і подяка за їх велику працю в кухні. В часі вечері ми слухали наших прекрасних колад, награних на платівках хором при церкві св. Варвари у Відні. Відтак слідували розповіді о. Ігумена Лотоцького й о. д-ра Гавліча про святочні звичаї на наших землях. Присутні з великим зацікавленням прослухали їх, радіючи частим проблискам гумору. На кінець секретарка подякувала ОО. Василіянам, учасникам програми, жін. організаціям і го-

Нутре української хати на виставці Окр. Ради СУА в Історичному Музеї Дітройту.
Interior of Ukrainian home was exhibited at Historical Museum in Detroit.

стям за участь у нашому святі і тим усім, що причинилися до його успіху

Ст. Заплітна

ПІТСБУРГ, ПА.

Річні збори 27 Відділу СУА

Збори відкрила голова п-ні Анна Юга спільною молитвою.

Протокол із попередніх зборів відчитала предсідниця зборів, що заступала відсутню секретарку.

Звіти Управи зложили голова п-ні А. Юга, фін. секретарка п-ні Р. Ткачук і касієрка п-ні М. Брода.

Контр. Комісія перевірила книги й поставила внесок на уділення абсолютії.

Нова Управа: п-ні Анна Юга, голова, п-ні Дора Полатайко, містогорова, ка, п-ні Розалія Ткачук, фін. секретарка, п-ні Стефанія Голуб'як, рек. секретарка, п-ні Марія Брода, касієрка, п-ні Горощко, заступниця.

Контр. Комісія: пп. Сторощак і Кошак.

Збори закінчено молитвою.

Анна Юга, голова
Стефанія Голуб'як, секр.

КЛІВЛЕНД, ОГАЙО

Річні збори 30 Відділу СУА

Дата: 17. лютого 1963.

Збори відкрила голова п-ні Катерина Габрівська спільною молитвою, причому присутні мовчанкою вшанували померлих членок. Привітала голову Окр. Ради п-ні Євгенію Дубас.

Президія зборів: п-ні К. Габрівська, голова, п-ні Олена Тремлюк секретарка.

Протокол із попередніх зборів відчитала п-ні Тремлюк.

Звіти Управи зложили: п-ні К. Габрівська, голова, п-ні Анна Гавриляк, містогорова, п-ні Катерина Мураль, касієрка. Делегатка п-ні О. Тремлюк зложила звіт із XIII Конвенції СУА.

Іменем Контр. Комісії пп. Лабік і Тремлюк ствердили, що книги Відділу

є в найкращому порядку і поставили внесок на уділення абсолютсрії, що збори одногосно ухвалили.

Діяльність Відділу:

а) **Організаційна:** Відділ відбув 9 зборів, начислює тепер 45 членок, прибула одна нова. Бере активну участь у починах Окр. Ради, на Конвенцію СУА вислав дві делегатки, на Конвенцію УККА одну делегатку. Відділ брав участь у зустрічі з головою Централі п-ні О. Лотоцькою.

б) **Культ. Освітня й Імпрезова:** Відділ влаштував один чайний вечір, взяв активну участь у Святі Жінки-Героїні, займався виставкою писанок.

Нова Управа: п-ні Катерина Габрівська, голова, п-ні Анна Гавриляк, містогорова, п-ні Марія Фецачин рек. секретарка, п-ні Катерина Мураль, касієрка.

Контр. Комісія: п-ні Марія Лабік і Олена Тремлюк.

Збори закрила перевибрана голова молитвою та подякувала членкам за довір'я.

Марія Фецачин, рек. секретарка

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Прогулька 43 Відділу СУА

Вже вдруге цього року вдалось нам організувати прогульку до Нью Йорку. Хоч визначений день під Новий Рік дещо відстрашував, то все ж таки побачити Нью Йорк у Різдвяних шатах манило. У суботу рано, 29. грудня з-під Дому СУА ми вирушили щасливо.

Треба було поспішати, бо перед полуднем на нас ждали замовлені місця в Радіо Ситі на святочну програму. Містерія народження Христа хвилює всіх, великих і малих, а ще до того в театрі, де виконавці — живі істоти, а технічні засоби цьому допомагають, як наприклад ангел, що повис у небесах, звіщаючи світові прихід Спасителя, живі верблюди, коні, осли, препишні стріи дієвих осіб, а при тому вбога стаєнка й Боже Дитятко в яслах та ангельські хори. Все це перенесло вас душею у справжній Вифлеєм.

Цілість програми була тісно пов'язана з Різдвяною тематикою, а танок „Сніжинки“ (36 балетниць) у срібних строях при казкових декораціях прямо трудно описати. Фільмова картина „Джамбо“ продукції В. Дизнея — це прегарна музична комедія, базована на цирковому житті та з глибокою життєвою наукою, що каже не здаватись, а пробувати своїх сил аж до повного успіху.

Покидаємо Радіо Ситі, захоплені програмою, насолоджені красою і вертаємось до буденщини, шукаючи доброго полуденку. Маючи 2 години вільного часу, оглядаємо Ракефеллер Сентер, подивляємо велетенську ялинку, приглядаємось дітям, що ковзають на льоду, заходимо до великих крамниць, що аж „капають“ від фантастичних Різдвяних прикрас, відвідуємо величаву катедру св. Петріка. Це імпазантна святиня з прегарним головним і 12 бічними великої мистецької вартости вітварями. Це не тільки Дім Молитви, але свого роду музей, що його відвідують тисячі туристів, придержуючись певних приписів порядку.

Але врешті подумали ми й про справжній музей. Пам'ятаючи про те, що сучасна людина вже не знаходить собі місця на землі, а мчить в надземні простори, то й ми вибрали щось надзвичайного, а саме музей модерного мистецтва.

Цей музей поділяється на відділи — картин, скульптури, різьби, фотографії. Самі картини займають майже три

поверхи. Оглядаємо і пробуємо вгадувати зміст. Деякі картини дуже гарні і бодай у зарисах можна пізнати задум мистця. Одна велика кімната призначена для маляра Пікассо, видатного представника модерної доби. З цікавістю читаємо історію картин і час малювання. Доходимо до висновку, що вони „перестарілі“, бо постали в 30-их рр., а мимо того по 30-ти роках дальше не розуміємо їх змісту! Те саме явище в скульптурі й різьбі. Та всеж такі ми раді, що оглянули це, бо за щоденними турботами не маємо змоги слідувати за модерними проявами мистецтва. А так бодай маємо уяву про модерних мистців нашої доби. Тихенько тішимося, що українські мистці вибрали „золоту середину“, а їхні картини зовсім „нормальні“.

Покидаємо музей. В нашій уяві ще повно дивовиж, попри нас вештаються „бітніки“ і ми починаємо розуміти їх загадкові малюнки, такі самі, як і вони.

По смачній вечері виїздимо з Нью Йорку. Густий сніг засипає дорогу, водій автобуса втирає заплакані вікна, а нам ввижається Вашингтон у весняній зелені, завітчаний вишневим квітом, як черговий етап наших прогульок.

Так ми закінчили повен трудів та успіхів 1962 рік.

Осипа Грабовенська

РОЧЕСТЕР, Н. Й.

Річні збори 47 Відділу СУА

Дата: 9. грудня 1962 р.

Збори відкрила голова п-ні І. Остап'юк, а присутні відспівали молитву „Боже, вислухай благання“.

Президія зборів: п-н М. Крамарчук, голова, п-ні К. Лялька, секретарка.

Протокол із минулорічних зборів відчитала секретарка п-ні І. Біловус.

Звіти Управи зложили — п-ні І. Остап'юк, голова, п-ні І. Біловус, секретарка і референтки: п-ні І. Костинюк, культ. освітня, п-ні С. Годованець, фінансова, п-ні І. Руснак, пресова, п-ні М. Крижанівська, сусп. опіки, п-ні С. Овад, господарська.

Діяльність Відділу:

а) Організаційна: Відділ начислює 96 членок, відбув 6 ширших сходів і 11 засідань Управи, одні святочні сходиви з нагоди 10-літнього ювілею Відділу, одні надзвичайні збори для вибору делегаток на Конвенцію СУА.

б) Культ. Освітня й Імпрезова: Від-

діл влаштував вечір у Космополітен Клюбі (господиня — п-ні М. Приймак), Свято Матері (підготували пп. С. Ващук і І. Костинюк), дитяча забава при співучасті Пласти, Укр. Зол. Хреста і СУМ-у, кілька чайних вечорів із відчитанням гуморесок, ширші сходиви в честь Олени Кисілевської (спогад — п-ні Олена Залізник), Свято Лесі Українки, при підготовці цілої Управи. Відділ співпрацював при Святі Олени Теліги, що його влаштувала Окр. Рада.

в) Пресова: Відділ має 72 передплатниці Н. Ж. У звіттовому році приєднало 7 нових передплатниць. З нагоди 10-ліття Відділу внесено 47 дол. на пресовий фонд, а 15 дол. на фонд ім. К. Гардецької.

г) Сусп. Опіка: Відділ удержує навчальну станицю у Куфштайні (25 дол. місячно) і допомагає бабусі в Німеччині. Разом виславо 561 дол. на ту ціль.

г) Господарська: Всі вичислені імпрези були получені з буфетом, що його підготували наші референтки, а членки допомагали печивом і працею.

Контр. Комісія у складі пп. М. Холєвчук, О. Харамбура і Л. Ковч ствердила, що книги Відділу є в повному порядку і поставили внесок на уділення абсолюторії.

Нова Управа: п-ні Ірина Остап'юк, голова, п-ні Наталя Гураї, містогорова, п-ні Анна Капітан, секретарка, п-ні Катерина Лялька, заступниця, п-ні Ірина Руснак, касієрка. Референтками стали — п-ні Стефанія Лаба культ. освітньою, п-ні Марія Холєвчук сусп. опіки, п-ні Ольга Галушевська пресовою, пп. Анна Чорнобіль і Магдаліна Мартинювич господарськими, пп. Марія Крамарчук і Мирослава Приймак делегатками до Окр. Ради, п-ні Марія Холєвчук, делегатка до Філії УКА.

Контр. Комісія: пп. Софія Годованець, Ірина Костинюк, Юлія Белей.

Закрила збори п-ні М. Крамарчук, подякувавши присутнім за участь.

ВИЛМІНГТОН, ДЕЛ.

Річні збори 54 Відділу СУА

Дата: 10. лютого 1963.

Збори відкрила голова п-ні Олена Гарванко молитвою.

Президія: п-ні Осипа Грабовенська, голова, п-ні Марія Євсєвська, член (обидві пані — представниці Окр. Ради СУА) і п-ні Лідія Гарванко, секре-

тарка. У своєму вступному слові п-ні Грабовенська торкнулась великої події — звільнення Митрополита Кир Йосифа, що потрясла цілою українською спільнотою у вільному світі.

Протокол попередніх зборів відчитала у відсутності секретарки пресова референтка п-ні Л. Гарванко.

Звіти Управи зложили: п-ні Ольга Гарванко, голова, п-ні Катерина Гусак, касієрка, п-ні Марія Танчук, референтка сусп. опіки і п-ні Лідія Гарванко, пресова.

Діяльність Відділу:

а) **Організаційна:** Відділ начислює 35 членок, відбув 7 ширших сходин та 8 сходин Управи. Бере участь у починах Окр. Ради і вислав делегатку на Конвенцію СУА.

б) **Культ. Освітня й Імпредова.** Відділ відбув цілий ряд імпред, що вже були зреферовані в журналі. Замітне те, що Відділ влаштовує й загальнонаціональні імпреди в місцевості, спільно з іншими організаціями, або й самостійно. Відділ брав участь у Фестивалі Націй та мав виставку писанок і нар. мистецтва в виставовому вікні Делавер Павер енд Лайт Ко. На ширших сходинах Відділу відчитано доповіді про Митрополита Кир Йосифа і Вселенський Собор (о. Степан Готра) і про українську кераміку (пп. Софія Леськів і Лідія Гарванко). На катедру українознавства Відділ пожертвував 100 дол., а на НТШ 25 дол.

в) **Сусп. Опіка.** Відділ допомагає „бабусі“ сумою 5 дол. місячно і передплачує для неї журнал. Допомагає потребуєчій родині і вже двічі у звітному році провів збірку на ту ціль. Відвідано 7 хворих у шпиталі. На церкву св. Миколая пожертвувало 22.65 дол.

г) **Пресова.** У п'яти дописах, що появились у пресі (Наше Життя, Америка) охоплено всю діяльність Відділу за звітний рік.

г) **Фінансова:** Відділ мав 640.81 дол. приходу, а 667.33 дол. розходу у звітному році.

Дискусія над звітом пішла в напрямку виховної праці. Давніш Відділ провадив дитячу світличку та влаштовував дитячі зустрічі. У звітному році того не було й батьки цю недостачу відчули. Рішено в майбутньому приділити тій діяльності більше уваги.

Контр. Комісія: Іменем її звітувала п-ні Софія Леськів і поставила внесок на уділення абсолюторії, що збори одногослосно ухвалили.

Нова Управа: п-ні Ольга Гарванко, голова, п-ні Ольга Паранчак, містголова, п-ні Марія Матвійків, секретарка, п-ні Катерина Гусак, касієрка. Референтками стали: п-ні Марія Коржевська організаційною, п-ні Марія Дзюблик культ. освітньою, п-ні Івана Дицьо імпредовою, п-ні Тамара Княгиницька зв'язків, пп. Марія Танчук і Анна Зарицька сусп. опіки, пп. Олена Шатинська і Софія Леськів господарськими, пп. Марта Трохименко і Надія Петеш виховними, п-ні Лідія Гарванко пресовою.

Контр. Комісія: пп. Катерина Глинянська, Тамара Яцусь і Катерина Грицак.

Закрила збори нововибрана голова, дякуючи за довір'я й заклинаючи членів включатися в працю Відділу, відвідувати ширші сходини й передплачувати Наше Життя. Заг. збори закінчено молитвою. Слїдувала товариська зустріч при скромній перекусці.

Лідія Гарванко, секретарка

ЮТИКА, Н. Й.

З діяльності 57 Відділу СУА

Св. Миколай

Праця у нашому Відділі проходить дуже оживлено і згідно з наміченим пляном.

В тиждень після дуже успішного Андріївського вечора, загостив до наших дітей Св. Миколай. Виховна референтка п-ні І. Запаранюк підготувала сценку „Ніч під Св. Миколая“ Романа Завадовича. Діти добре вивчили свої ролі, так що виставка була дуже вдала. Виконавці: Мирон Мельник — Св. Миколай, Дарка Боднарчук і Леся Яцків — ангели, Стефа Куцинда і Леся Битарська — дівчатка та Зенко Яцків — чортик, гарно відіграли свої ролі. Особливо Зенко Яцків дуже добре вив'язався з трудного завдання.

П-ні Запаранюк вложила дуже багато праці для підготовки цього вечора, допомагала їй п-ні В. Яцків.

Дуже жаль, що на залі було відносно мало дітей. Видно, що деякі батьки недоцінюють ваги традиційного Св. Миколая і улюбленого дітьми Угодника заступають червоним Санта Клосом.

Базар

Дня 31. грудня відбувся, як щороку, Різдвяний Базар. Реф. Суспільної Опіки п-ні В. Величко зайнялась його зорганізуванням. У продажі помагали пп.

Миколайчук і Рабарська. Був дуже холодний день і покупці радо пили гарячу каву, що її продавали на Базарі (дуже добрий дохід). На столах пишалася чудова кераміка, торти й інше печиво — дароване членками нашого Відділу, як також вишивки, фартушки й інші практичні речі

Треба відмітити, що п-ні Володимира Величко не жаліє труду, щоб як слід виконати обов'язок, що його взяла на себе, як референтка суспільної опіки — пам'ятаючи, що багато старих та дітей-сиріт ждуть на нашу поміч.

Дохід із Базару в сумі 67 дол. повністю призначений для залишенців.

Теодесія Савицька

БАЛТИМОР, МД.

Вечір пам'яті Константини Малицької

Дня 11. листопада 1962 зійшлися численно членки 59 Відділу СУА і запрошені гості. Першу частину програми відкриває голова п-ні Лідія Лемішка. Доповідь про визначного педагога й письменника К. Малицьку відчитала п-ні В. Луців. Гарними й теплими словами передала свій спогад про велику вчительку б. учениця її п-ні Олена Блавацька. Потім студентка УМІ п-на Уляна Стельмах відіграла на фортепіані „Танкову“ Косенка і „Верховину“ Савицького. Жіночий хор під проводом дир. Сенюти відспівав „Поклін страдницям“. Далше п-ні Ангеліна Талан відчитала один із творів письменниці „Гарфа Лейлі“. Гимном СУА закінчено святочну частину.

Дальша частина свята проходила у дружній гутірці при чайному столі. Печиво підготували пп. Анна Стельмах, Анна Поліщук, А. Притула і В. Луців. Потім Управа перевела ділову нараду, зв'язану з пляном праці на майбутнє. Приємно ствердити, що є зацікавлення громадською працею в нашій громаді, чого доказом є 15 зголошених нових членок. Віримо, що при спільному зусиллі зможемо багато осягнути.

Марія Хархаліс

САН ФРАНЦІСКО, КАЛІФ.

У поклоні Шевченкові й Жінкам Героїням

В неділю, 10. лютого 1963 р., зараз по Службі Божій, у залі Української Католицької Церкви, 62 Відділ СУА ім. Віри Бабенко відбув святочні сходини

ни, присвячені пам'яті Тараса Шевченка й українських Жінок-Героїнь.

На програму цього свята склалися — монтаж, укладу п-ні Ольги Лукач, культ.-осв. референтки, п. з.: „Мати Божа, мати-страдниця і дівчина-сиротина в творах Тараса Шевченка“. Монтаж був ілюстрований музикою таких платівок: „Заповіт“, „Ой, одна я, одна“, „Рече та стогне Дніпр широкий“, „Ой, горе тій чайці“, „Ой, три шляхи широкі“, „Видиш брате мій“.

Дві деклямації доповнювали цей монтаж, а саме: уривок із поеми „Марія“ віддеклямувала з великим чуттям п-на Люба Жарська, „Причинну“ віддеклямувала теж дуже гарно п-на Роксоляна Оренчук.

Святочні сходинок відкрила голова Відділу СУА п-ні В. Кацуляк, привітавши членок і гостей та представила доповідача й організатора цього свята п-ні О. Лукач, яка недавно тому переїхала з Лос Анджелесу й замешкала в Сан Хозе. В своїй доповіді п-ні О. Лукач змалювала нам жіночі постаті в творах Тараса Шевченка, починаючи від поеми „Марія“, в якій автор підносить свого духа до Матері Божої, як надії на поміч Її для свого поневоленого народу. Він підносить українську матір на високий п'єдестал, що свідчить приміром для грядучого покоління, як символ великої любові й посвяти для своєї родини й цілого народу. Далі доповідниця вказує, що його твори мали величезний вплив на національне відродження нашого народу й у висліді його творчості виховався цілий ряд героїнь, які за його покликом стали до боротьби за визволення України. Їх були тисячі — цих знаних нам і безіменних героїнь, які гинули для цієї великої ідеї по тюрмах, засланнях, на полі бою, чи в Повстанській Армії. Та боротьба за визволення ще не скінчена, але зерно посіяне Великим Національним Пророком не впало марне — воно зродило готових бійців за волю України.

Доповідь, повна змісту, викликала надзвичайно сильне враження на присутніх, і вони, розійшовшись, довго дебатували між собою.

Частина доходу призначено на давні потреби Наукового Товариства ім. Шевченка в Нью-Йорку.

Присутня

НЮ БРОНСВІК, Н. ДЖ.

Річні Збори 65 Відділу СУА

Дата: 10. лютого 1963.

Збори відкрила молитвою п-ні Софія Котис, голова.

Президія зборів: п-ні Євгенія Цісик, предсідниця, п-ні Олександра Ошудляк, секретарка.

Протокол із попередніх річних зборів відчитала п-ні Кекилія Дибайло.

Звіти Управи зложили: п-ні Софія Котис, голова, і п-ні Тамара Панкевич, касієрка.

Діяльність 65 Відділу:

а) **Організаційна:** Відділ начислює 35 членок і відбував правильно свої сходинок. Ширших сходинок було 7 і 4 засідання Управи. Відділ є в контакті з Окружною Радою і з Централєю. В цій році їздила наша делегатка трічі на сходинок Окружної Ради до Нью-Йорку та до Філадельфії на 13 Конвенцію і на посвячення домівки СУА. Відділ є членом УККА і вислав делегатку на 8 Конвенцію УККА в Нью-Йорку, — співпрацює з іншими місцевими товариствами, як із Фондом Академії Українознавства, з Комітетом Будови Пам'ятника Т. Шевченкові, допомагаючи в їхніх імпрезах. Членки 65 Відділу вчать у місцевій парохіяльній школі й допомагають в імпрезах, які влаштовує парохія.

б) **Культ.-освітня й імпрезова:** На місячних сходинок були доповіді: Жінка в житті і творах Шевченка та про Олену Телігу (п-ні Тамара Панкевич, вірші Олени Теліги виголосила п-на Соня Микитка), про Константину Малицьку й інші з Централі. Старанням Відділу відіграно в березні 1962 п'єску „Ім же нема числа“ в Ньюарку на Святі Жінки-Героїні — критика була прихильна. Відділ улаштував 29 квітня 1962 Весняні Вечерниці і доходу імпрезу восени 1962 п. н. Китайська Вигравка. Поширено в цій році бібліотеку для шкільних дітей і для членок та закуплено образи і мапи для школи. Дитяча бібліотека числить 105 книжок, а членок 63. Наші членки цедрували на Йордан, а на День Батька пошанували батьків припинанням квітів.

в) **Суспільна Опіка:** Відділ наш опікується „бабусею“, висилаючи для неї 5 дол. місячно, помагає спаралізованій умістці Тетяні Голойді, садкам у Німеччині, відвідує хворих членок у шпиталі, висилає в літ хлопця на табір, допомагає грішми пластові (50

дол.) і складає 25 дол. на фонд Гординської для студентки в Європі. В жовтні вислано до Польщі 18 пачок, а одну до Югославії коштом 120 дол. Також прилучився до посилок пачки для хворої в Рідному Краю.

в) **Фінансова:** В р. 1962 — прихід 1,165.61 дол., розхід 787.87 дол. Сальдо 377.74 дол.

Контрольна Комісія: Іменем її п-ні Анна Ратич ствердила, що книги Відділу є ведені в порядку і поставила внесок на уділення абсолютної, що збори одноголосно прийняли.

Нова Управа: п-ні Софія Котис, голова, п-ні Іванна Ратич, містогорова, п-ні Євгенія Миллян, секретарка, п-ні Тамара Панкевич, касієрка. Референтками стали: пп. Соня Микитка і Кекилія Дибайло — організаційними; п-ні Олександра Ошудляк — культ.-освітньою; пп. Марія Слободян і Марія Гатала — сусп. опіки; пп. Ольга Попіль і Марія Хомут — господарськими.

Контр. Комісія: пп. Євгенія Цісик, Олена Танчак і Анна Ратич.

По закінченні річних зборів відсвятковано 70-літній ювілей народин ініціаторки й основиці 65 Відділу СУА п-ні Анни Ратич промовою і відспіванням многоліття. Відтак оглядано фільми з сімох країв Європи (Німеччини, Швейцарії, Італії, Греції, Франції, Бельгії і Голляндії), які голова Відділу на весну відвідала, переїжджаючи автом зі сином. — При перекусці й каві членки деякий час гуторили між собою.

Софія Котис, голова

ДЖЕРЗИ СІТІ, Н. ДЖ.

З життя 71 Відділу СУА

В продовжуванні своєї несповна 5-тилітньої праці при доволі малій кількості активних членів (тепер в числі 51) 71-ий Відділ СУА в Джерзі Сіті старався на протягу останнього лівроку виконати по можності всі свої завдання, намічені Централєю і солідарно доповнювати своєю працею все, що складається на зміст місцевого громадського життя.

Щоб можливо було виконати як слід одно з важніших завдань, а саме несення матеріальної допомоги потребуючим, в рамках суспільної опіки, Управа Відділу влаштувала дві прибуткові імпрези.

Дня 28 жовтня м. р. відбулася „Дитяча Забава“ в залі місцевого Народ- (Докінчення на обгортці)

Ганна Черінь

Це моя земля

— А тіточка мені писала, що ти не тільки з хемії, а з усіх предметів попереду інших ішла, та ще й спі-вала, і на сцені грала... В тебе такі глибокі очі, такі виразні риси лиця... Невже б ти не хотіла йти на сцену?

— Я не знаю, як тобі пояснити, Ненсі. Тільки той, хто тут жив, може це як слід зрозуміти. Ми всі нібито маємо право вчитись, та ще й безкоштовно, а кращим студентам ще й стипендію дають — це все правда. Але треба дивитись далі. Як тільки скінчиш інститут, зашлють тебе кудись на Урал, до Казахстану, на Сибір... Сам собі працю абсолювент вибрати не може. Мусить їхати, куди призначать. І нікого близько від дому не призначають, а закидають кудись далеко, між чужі люди. А нам сюди насилають людей із Москви, з Тули, з Узбекиї... Розумієш?

— Розумію. Нам про це говорили. Я краще від тебе розумію, що так винищують наш український нарід і його інтелігенцію!

— Тихше, не так кричи, доню, — вмішалась Лисавета. — Ану хто ж під вікнами засів...

— Одна моя подруга, така гарна білява дівчина — справжня Льорелай — поїхала два роки тому у Казахстан. Тепер одружена з казахом. Прислала мені фото з себе й своїх дітей — такі широколиці, косоокі... аж страшно подумати, щоб від такої гарної дівчини таке страхіття народилось. Чоловікової знимки взагалі не прислала... Друга дівчина з нашого села вибилась на співачку, зараз же на добрих ролях в Києві співає — але якою ціною: стала коханкою — навіть не дружиною, бо він вже одружений, тільки дружина майже круглий рік в Сочі живе — одного великого начальника... Чи ж хотіла б я своєї загибелі? Краще вже в своїм селі доїти корови, серед своїх таки людей.

— І така доля всім? То порядна людина не може вийти в світ?

— Чого ти вже все чорним малюєш, — зауважила тітка Лисавета, що вже з голкою засіла близько до лямпки. Тільки тепер Ненсі помітила, що в хаті нема електрики.

— Тіточко, у вас електрики в селі нема?

— В селі є, — сказала Лисавета. — Клуб, лікарня, конюшні, свинарні й коровники освітлені, а по хатах ще нема. Обіцяють через пару літ дати.

— То в вас свиней і корів більше шанують, ніж людей! От тобі й передова держава: на місяць вже літають, а в хатах ще каганцем світять...

— Анночко, я ж тебе просила, не політикуй. Хочеш на нашу хату біду накликати? Ми ж теж так само, як ти, думаємо, але що розмовами допоможеш? От і вчора ти забагато наговорила. Юхим якраз непевна людина, бо каже, що повернувся з Сибіру, але нікого нема, хто б там про нього чув. Він у нашій селі, як із неба впав, і всюди свій ніс суне. А ти до нього з ширим серцем...

Ненсі пригадала ту вчорашню розмову. Ввечері прийшов хрищений з цілою своєю сім'єю, пили чай з чорною смородиною, знайомились і пригадували найменші подробиці про Анниних батька і матір. Було тихо і затишно. І раптом прийшов Юхим Дима, улесливий, перебільшено ввічливий — і несподівано начитаний.

— Ну, так як же там, баришня з Америки, американські люди живуть — спитав він напів російською, напів українською мішаниною.

Ненсі спантеличено глянула на тітку. Вона мало що зрозуміла.

— От старий дурень, пожив трохи між кацапами, то вже ні по-нашому, ні по-їхньому не вміє. Він ніяк не може уявити, що дівчина з міста по-російськи не розуміє.

— Хай говорить до мене по-англійськи, — зажартувала Ненсі.

Юхим підшукував українських слів:

— Чи ж у вас там в Америці усі багаті, чи є й бідні?

— Є багаті, є й бідні — де їх нема? — відповіла Ненсі. — Але найбільше середніх. Бідні ті, кому, як то кажуть, щастя не везе, або ліниві...

— Так... — Хмикнув Юхим. — Значиться, тільки ліниві бідні... А так, щоб ,наприклад, босі люди бувають?

— Не бувають, — відповіла Ненсі. — Всі вбуті і мають що їсти.

— А ось я маю одну вирезку з газети, то єсть, вашу знімку, я якраз акурат із собою захватив — на котрій американські бідні люди в лохмоттях і дрантях із пустими мисками стоять в череді за якоюсь бурдою. — І Юхим поклав на стіл пошарпаний клапоть газети. Це справді була Америка, знайоме для Ненсі місто, і табличка на вулиці показувала „Медісон Стріт“.

— Ярино, — сказала Ненсі, — у тебе часом немає побільшувального скла?

— Є, для хемії ми часто вживали. Ось у цій шуфляді.

— Гляньте сюди, пане... дядьку Юхиме, — ви-правила Ненсі. — Що ви бачите на цім будинку?

— Напис якийсь англійський. „Сальватіон Ар-ме“ — каже.

— Так, так. „Сальвейшен Армі“, добродійна організація, що опікується так званими „бомами“, п'яницями й неробами, дає їм їжу, нічліг і релігійну опіку, хоч вони того, на мою думку, не варті...

Згадавши про вчорашні розмови, Ненсі вже не хотіла більше „політикувати“, але ще запиталась:

— Ти щось таке, Ярино, говорила, та тітуся нам перебила, що дехто таки пробиває собі дорогу.

— Так. От, наприклад, Роман. Він не лишився в селі, а пішов учитися до університету. Вибрав собі ботаніку, а на всякий випадок, спеціалізується в агрономії. Він уже відомий в столиці, як майбутнє світило, а якби йому щось не вдалося, наш колгосп візьме його за агронома, бо він ніби й посланий у науку від нашого колгоспу. Роман затятий, він не боїться й чужини, не те, що я, квота билинка, що від вітру труситься...

„Роман“? Син мого хрищеного, той, що вчора за цілий вечір ні одного слова не промовив? Але сидів і слухав, і з мене очей не зводив... Ах, які ті очі!..“

**

Хоч час летів і не чекав, було ухвалено, що Ненсі піде з Романом на могилу свого батька аж під вечір, коли гасухи вже заженуть додому корів. В такий час усе село вечеряє, на полях нікого нема, і можна буде безпечно прокрастися до лісу. Там, у лісі, таїться та славна могила... А поки що Роман з Ненсі лежали в житі за Лисаветиним городом. Жито цього року густе, високе та співуче, де-не-де помережане васильками та білим роменом, і в ньому було так чудово лежати і мріяти, і вбирати в своє тіло, всмоктувати в кров щедре українське сонце. В старенькій Ярининій сукні без рукавів, Ненсі лежала горілиць і намагалась якнайбільше запалитися, щоб привезти до Америки цей соняшний знак рідної землі. В якійсь книжці вона читала, що коли мандрівники після довгої розлуки повертаються у рідний край, вони припадають до землі і плачучи цілують її. Ця згадка грійшла Ненсі в голову, як тільки вона переїхала український кордон. Але з поїзду не можна було зійти, та й де було знайти ту справжню, не забруджену людськими слідами й недокурками, священну українську землю?! І от тепер, в житі, Ненсі щільно притискала лице до землі. Вона пахла материнським теплом, сонцем, свіжою вологою і гірким полином. Ненсі, не соромлячись Романа, поцілувала землю, потім вдруге і втретє.

— Романо! Чи любиш ти свою землю, оцю чудову, плідну, пахучу?

— Хто ж її не любить, Анно! Її навіть чужі люблять, як же ж нам не любити?!

— Чужі люблять... Люблять, як вовк овечку... Тому то і шарпають з усіх боків. Але чого ж ви не бороните своєї землі, чого самі йдете на Сибір та Коліму, а сюди пускаєте чужинців на сваволю?

— А що можемо зробити проти грубої сили, проти навали? Всім трупами полягти?

— А що ж, вічно в ярмі плестися? Повставати!

— Не так це легко! Купка повстанців нічого не зробить, коли весь нарід не піде за ними. Ти знаєш, що лева легко приручити малятком, зробити його покірним і слухняним. Те саме роблять з нами. Змалку привчають коритися, дітей від батьків забирають у садочки, у школи... Приручене у клітці звірятко навіть не знає, що є на світі воля. Йому вже й в клітці добре...

— Це правда, — схвилювано запитала Ненсі, — що в 1933 році тут людей їли? Так нам казали старші.

— Правда. Ще і в нашій селі живе один придуркуватий старий, що в ті часи від людодства здурів... Але більшість тих злидарів уже на тім світі: одних угробили в Сибіряці, другі самі від виснаження померли... Це все правда, Анно!

— Мільйони вимерли... Мільйони! А чи не краще було б, коли б ті мільйони повстали і не дали себе голодом виморити?

— Їх би все одно розчавили вороги.

— Може й ні! А якби і так, то чи ж не краще вмерти в повстанні, ніж, як звірина, з голоду, напівбожевільними, поївши своїх власних дітей?! Що за нікчемний нарід! Ніякий інший на світі до такого не дійшов би.

— Анно не кажи такого! Ти не маєш рації, особливо, коли говориш про наше село. Бачиш перед нами голе, незасіяне поле? Там колись були хати у вишневих садочках, найкращі хати в нашій селі. То були хати повстанців. Їх геть чисто випалили, з садами й огорожами, щоб і сліду не лишилось. В одній з тих хат і ти народилась, а твій батько був керівником повстанців. Як ти можеш таке говорити про свого батька?!

Ненсі застигла без відповіді. Вона припала лицем до землі і поливала її своїми сльозами. Роман погладив її хвилясте свіжо вимите волосся і лагідно заговорив:

— От бачиш, не було за що сваритись. Ти чекай, ще щось добре буде. Ви там своє діло робіть, а ми тут своє. І так уже Україна на власні ноги спинається, в ряд з іншими стає, не як московський закуток, чи ж не так? І чи ж не дивно, що ми з тобою яких двадцять літ тому були сусідами, а тепер в різних кінцях землі?

— Тепер ми разом, — заперечила Ненсі. — Але скоро знову будемо розділені. У вас є рідна земля, та немає волі, у нас є воля, та немає рідної землі... От коли б наше майно об'єднати!

— Анно, що з тобою стало! Ти ж червона, як рак! — скрикнув Роман. — Попеклася на сонці! От тобі й українське сонце! Не можна ж його так жадібно брати, без міри...

Ненсі безпомічно насувала сукню на попечені ноги. Але вже пізно. Попереду були пекельні муки... Роман зняв білу сорочку з рукавами, одягнув на дівчину.

Центрاليا одержала

від 25. лютого до 18. березня 1963 р.

РІЧНА ВКЛАДКА і ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ ФОНД:

Від. 21 Бруклін	20.00	5.00
„ 23 Дітройт	20.00	5.00
„ 28 Ньюарк	20.00	5.00
„ 37 Дітройт	20.00	10.00
„ 40 Аллентаун	20.00	
„ 44 Філадельфія	20.00	5.00
„ 68 Сиракюзи	20.00	5.00

ФОНД ЦЕНТРАЛІ і ВКЛАДКИ ДО СФУЖО:

Від. 23 Дітройт	64.50	6.50
„ 28 Ньюарк	154.50	15.45
„ 37 Дітройт	13.50	1.80
„ 44 Філадельфія	24.00	2.40
„ 68 Сиракюзи	45.00	4.50

ФОНД РЕЗЕРВОВИЙ і КОНВЕНЦІЙНИЙ:

Від. 21 Бруклін	10.00	5.00
„ 23 Дітройт	10.00	5.00
„ 28 Ньюарк	10.00	5.00
„ 37 Дітройт	10.00	5.00
„ 44 Філадельфія	10.00	5.00
„ 68 Сиракюзи	10.00	5.00
„ 73 Бриджпорт		5.00

ФОНД ЗВ'ЯЗКІВ І РЕПРЕЗЕНТАЦІЇ:

Від. 52 Філадельфія	5.00
---------------------	------

НА ДІМ СУА:

Від. 52 Філадельфія	100.00
---------------------	--------

ФОНД „МАТИ Й ДИТИНА“:

Від. 10 Філадельфія	30.00
„ 21 Бруклін	10.00
„ 29 Шикаго	10.00
„ 43 Філадельфія	45.00
„ 44 Філадельфія	15.00
„ 63 Дітройт	88.00
„ 64 Нью-Йорк	15.00
„ 66 Нью Гейвен	22.00
„ 68 Сиракюзи	115.00
„ 71 Джерзі Сіті	5.00

Анна і Микола Тимкови, Філа.

Євгенія й Олександр Зелінські,
Філадельфія

Лідія Придаткевич, Миррі

Є. Гнатківська, Амстердам

С. Соколишин, Асторія

Ю. Януш, Честер

ДЛЯ НТШ, САРСЕЛЬ:

Від. 20 Філадельфія	11.00
---------------------	-------

ПРЕСОВИЙ ФОНД Н. Ж.:

Від. 10 Філадельфія	10.00
„ 21 Бруклін	10.00
„ 28 Ньюарк	10.00
„ 48 Філадельфія	2.00
„ 52 Філадельфія	10.00
„ 72 Нью-Йорк	25.00
Марія Фецачин, збірка	15.00

О. Чернобицька, Австралія	10.00
П. Кучкуда, Сідер Гров	5.00
М. Савчин, Філадельфія	5.00
О. Ромаха, Дітройт	3.00
О. Маруненко, Бетлегем	3.00
О. Томоруг, Нью Гейвен	2.50
Ю. О. Сироїд, Іспанола	2.00
А. Ковальчук, Грейт Мидовс	2.00
В. Томків, Меріон	2.00
К. Проліско, Віндгем	2.00
М. Палідвор, Нью-Йорк	1.50

По 1 дол.: Анна Хеминець, Вінніпег,
Анна Чорній, Балтимор, Н. Саплива,
Балтимор, Олена Кочержук, Денвер,
Марія Ванджура, Вінетка, Н. Стебнов-
ська, Філадельфія, Надія Дзидзан, Ши-
каго.

З подякою,

А. Кульчицька фін. секр.
Анна Сивуляк, кас.

ДЖЕРЗІ СІТІ, Н. ДЖ.

(Докінчення зі стор. 30)

ного Дому, яка дякуючи відповідній програмі увінчалась, в першій мірі моральним успіхом на вдоволення діт-
вори та приявних матерей і батьків. З вдоволенням зазначити треба, що цього роду забава тишилась приявн-
стю навіть позамісцевих дітей і ро-
дичів.

В днях від 30 листопада до 9 грудня м. р. відбувся наш традиційний вже в нашій громаді „Перед-Різдвяний Ярмарок“ у власній домовіці в приміщенні Народнього Дому. Під час ярмарку також місцева клітина Пласту мала змогу самостійно продавати власно-
ручно роблені прикраси на ялинку, та дрібні вишивки на дарунки. Цей ярмарок получений з буфетом, поминаючи сам матеріальний успіх, виконував свого роду пропагандивне завдання, бо давав нагоду численним відвідувачам набувати дарунки вироблені і прикрашені за зразками нашого народнього мистецтва.

Обидві імпрези у значній мірі завдячували свій успіх збільшеному зацікавленню ними ширшого круга громадян, при допомозі нашого пароха о. декана А. Борси, все готового допомогти корисній громадській справі, у цьому випадку нашій суспільній опіці, яка мала змогу прийти з поміччю певній кількості потребуючих тут і в Європі.

Кожного місяця відбувалися ширші сходи членів, присвячені головню організаційним внутрішнім справам, між іншими у зв'язку з 13-ою Конвенцією СУА, а також з Конвенцією УЖКА. На окрему згадку заслуговують відбуті дня 4. листопада м. р. свя-

точні сходи з нагоди роковин „Чину 1-го листопада 1918 р.“ з вдалим, змістовим рефератом п-ні Ірини Качмарської, виголошеним у приявності значного числа членів та запрошених гостей. По закінченні офіційної частини, свято закінчилось товариською гутіркою при чайку, переведеного в невимушеній атмосфері.

Виконуючи свій зв'язок з надрядними органами СУА, згідно з втертим звичаєм 71-ий Відділ не занедбував потрібного контакту з другими місцевими організаціями, як УЖКА, Народній Дім, Пласт, СУМА, Пласт-Прият та Рідна Школа. Скромним датком з каси Відділу, причинились до скріплення фонду будови нашої Парохіальної Школи.

Управа Відділу намагалася на протягу піврічної праці збільшити активність членів, але на жаль у цьому намаганні зустрічала тяжкі до поборення перешкоди як: слабе зацікавлення ширшими сходами з причини питомої пасивності певної частини, головню молодих жінок-членів та малій приплив членства взагалі. В найближчій майбутності Управа Відділу у складнитись може, також, через виїзд декількох активних членів поза межі Джерзі Сіті.

Поминаючи згадані перешкоди прийдеться скріпити енергію Управи з вірою, що доцільна дотихчасова праця 71-го Відділу СУА у користь суспільства знайде більше зацікавлення серед членів, збільшить їх активність та притягне більший круг місцевого жіноцтва до організаційної праці в рядах СУА.

Марія Білзор

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ

У ч. 1, 1963 у підписі під світлиною з нагоди посвячення Дому СУА зайшла помилка в прізвищі п-ні Хом'як із Брістолю. П-ні Хом'як зветься Анна, а не Катерина. За недогляд перепрошуємо.

У ч. 2, 1963 у підписі світлини на обгортці зайшла помилка. Замість „нагадає господарські різні сторони“ має бути „нагадає господарські різні сторони“. П. Мураль, як відомо, будівничий. Бажуючи придбати собі саднбу, шукав такого місця, що виглядало б подібно, як околиця біля Лісок, звідкіля походить.

У ч. 2, 1963 у приписі на старосвітський медяник (ст. 20) зайшла помилка. Замість 2 ложечки соди має бути 1 ложечка соди. За недогляд перепрошуємо.

2nd CLASS POSTAGE
PAID AT PHILA., PA.

Return to: "OUR LIFE Magazine"
4936 N. 13th St., Philadelphia 41, Pa.
RETURN POSTAGE GUARANTEED

Замовляйте в Централі США:

Проліски	\$0.50	Забавки Мартусі	1.00
Золота Бджілка	0.50	В чужім пір'ї	0.50
Осіньне Листя	0.50	Spirit of Flame	\$3.50
Золоте Павутиння	0.50	Woman of Ukraine	1.00
Веселий Струмок	0.50	Рівноапостољна	
Срібна Зірка	0.50	свѣта Ольга	1.00
Сніжинки	0.50	На громадський шлях	1.00
Соняшний Промінь	0.50	Визначні жінки України	0.40
Снігова Баба	0.50	Городина й овочі	0.60
Щебетали пташечки	0.50	Творчий шлях Л.	
Для Малят	0.60	Українки	1.00
Ой, хто там?	0.80		

ЗАМОВЛЯТИ У ЦЕНТРАЛІ США

Our Life

4936 N. 13TH ST.

PHILADELPHIA 41, PA.

Із листів до Адміністрації

Наш син засипляє з журналом

Наше Життя високо цінене в моїй родині. Наш наймолодший син Ростислав засипляє з журналом по прочитанні казочки. **К. Качмарська**

Нетерпеливо жду

Мені журнал Наше Життя дуже подобався і з кожного місяця нетерпеливо жду його.

Леонтина Галяженко

Приємний вечір

Це є дуже приємний вечір для мене, коли прийде нове число Нашого Життя. Подаю припис на печений пиріг і прохаю помістити його.

Ярослава Стасюк

До пані Руті!

Чому пані Рута не дає нам частіше своєї „салатки“? **Марія Музика**

З великою радістю

В залученні посилаю чек як дальшу передплату за такий дорогоцінний журнал, який наспраду з великою радістю вітаю кожного місяця.

Олена Обертишин

Взори і практичні поради

Я дуже багато скористала з Вашого цінного журналу за останніх 10 років. Головно мені подобались взори до вишивання і практичні поради щодо їх пристосування і розміщення.

Катерина Чедар

З повним респектом

Хоч пізно, але щиро дякую за прислання мені Вашого милого журналу і за прислані низинні взірці. Може колись зможу якось віддячитись Вам! Покищо з повним респектом для Вашої точности, уважливости і доброї волі.

Тетяна Юзвяк

Повість у місячнику

При нагоді писання цього листа хотіла б я висказати свою думку відносно змісту Нашого Життя. Мені здається, що в місячнику друкувати повісті не треба, бо задовго приходить чекати на продовження. Зате новелі, нариси, оповідання, тощо радо читала б і чекала б на наступний місяць чогось нового.

Л. Артимишин

ЖУРНАЛ ДЛЯ БАБУСІ

З радістю подаємо до відома, що в числі постійних фундаторів журналу для бабусі п-ні Осипа Куровицька з Нью Йорку відновила дві передплати. П-ні Куровицька вже третій рік фундує журнал двом бабусям.

Нову передплату для бабусі уфундував 48 Відділ із Філадельфії. Щира дяка за те!

Прохаємо всіх торічних фундаторів журналу — відновити передплату журналу. Це велика приємність для жінок-залишенок, за яку вони фундаторам щиро вдячні.

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ

У списку жертводавців на коляду 48 Відділу США у Філадельфії в ч. 1, 1963, поминено прізвище п-ни Тані Господаревської, що пожертвувала 1 дол. За недогляд перепрошуємо.

ПОТРІБНІ ЧИСЛА НАШОГО ЖИТТЯ

Для комплектування річника потрібні числа Нашого Життя — ч. 1, 1959 і ч. 4, 1962. Коли б хто не склав їх, прохаємо надіслати до адміністрації нашого журналу.

Не було повісти у 1962 р.

Хотіла б я подати декілька моїх скромних зауваг, а саме: було б дуже побажане, щоб знов почала друкуватися повість наших сучасних письменників чи які інші вибрані твори. За цілий рік 1962 нічого такого не друкувалось!

Марія Ганас

КРЕМИ

ЕВГЕНІЇ ЯНКІВСЬКОЇ:

Гормонові проти зморшок \$2.75
Вітамінові відживні 1.85
Підклад під пудер („Павдер Бейз Лошен“) 1.25

Висилаємо за післяплатою.

Адреса:

MONA LISA COSMETICS Mfg.
84 Pricefield Rd., Toronto, Ont.